Temporibus sortita nouis sol lumina celo
Fulsere. alterno solis lunæq; meatu
Quæ cederet nocturno tempore candor
Temperat horrentes Astroe luce tenebras
Aëtherium suadi, producens omnia fœtu
Pulchra repentino uestita gramine tellus
Accepere genus sine germine iussa creari
Et semen uoluisse fuit. Sic ubere uerbi
Frondescunt siluæ teneris radicibus arbor
Durauit uastos paruo sub tempore ramos
Innumeros mutat. Innumera multa figuras
Surgunt diuersa discurrunt bruta per bona
Et late natum uolucres motuq; citato
Pendentes secuere uias & inuere fluido
Per tubi librant membroe pondera pennis
Post eadem clausi uastos sub gurgite pisces
Respirant limpas fluuiosq; subeqtore ductus
Quæq; negant nobis illis dant humida uitam
Æquoreus impelago mutescunt grandia coetus

Dresden L.B. Dc 159, f. 1v

QUICQUID AGIT UARIOS HUMANA INGENIA LABORES

Unde breuem capiunt mortalia tempora uitam

Vel quod polluti uitiantur origine mortis

Quos ab [illegible] ena primum prisco rum facta parentum

Addatur quinque mea deparo reatus

Quod tamen amisso dudum peccator honore

Adscribam ubi prime pater quo semine mortis

Tollis succidue uitalia germina proli

Et hic & hoc totum xps persoluerit ipse

Contraxit quantum percussa infirpe prigo

Attamen auctoris [illegible] quo debita lex

Infirmat morbosq; sinit defunctus remisit

Nunc pecorum agrebunda meame cleturix

Comparet omnipotens libratus ponderet uerbi

Nubila pollicei discreuerat arida lymphis

Coronibus pontu constrinxerat flumina ripis

Iam primas pulchro monstrabat lumine formas

Discussa cedente die uario q; colore

Singula distincte pingebat gratia mundi

Dresden L.B. Dc 159 ; f. 1a

O demens animi. cui iam non sufficit unam
Subcubuisse dolo. carnit iam parte bonorum
Que mala cognouit. sin exempla priorum
Terrent. exemplum fies. nostroque timori
Si post te pereat secreta diri cupido
Illicitum qd fare fuit. uetitumq. tueri
Respicie. tantum. nec narratura uidebis
Ergo ubi maiorem uicina exurbe tumultu
Accepit mulier. uultu deflexa retortu
Vix primo inuisu restrictis motib. hesit
Cernere desistens cu coepesit. Inde gelato
Sanguine. marmoreus pfudit uiscera torpor
Diriguere gene. pallor nouus Inficit ora
Luminaq. non clausit. non saltem cecidit illo
Pondere. quo pulsant demissa cadauera tri
Sed stetit horrendo plucens massa nitore
Seruauitq. sui speciem decepta figuram
Nec facile ut nosses. utru lapis. anne metallu
Succedens homini. sinon sal fauce notetur

Dresden L.B. Dc 159, f. 19v

Induat interius formosa mente figuram
Hunc libet erecto uultu p̄ponere nostris
Quaeq̄at et̄ no subiectum pondere mundum
Bruta domet·legem cunctis denomina ponat
Astra notet·cęliq·uias & sidera norit
Discat & inspectis discernere tempora signis
Subeat pelagus saeuum ingenioq· tenaci
Possideat quecuiq·uidet·cui bestia frendens
Seruit·& posito discant mansueta furore
Imperium lumenta pati·iussiq· ligari
Sumentem trepidi consuetа inuncla iuuenci
Quoq· magis natura hominis sublimior exte
Accipiat rectos·incęlu tollere uultus
ctore quęrat ppriu·cuimente fideli
pendat famula longeuo intępore uitam
ec.at & fragilem dignatus tangere terra
perat humentē consperso puluere limum
aturq· nouū diues sapientia corpus
[illegible] quamnunc opifex cum diras [illegible]

Dresden. LB. Dc 159, f. 2v

Et quondam tecum passe subtempore carus
Proximus immanem dependens stipite pedo
Quem nor culpa tibi similē sed poena tenebat
membris
Ille tui nec nervus nec corde ligato
Exhaustis clausa extendere palmas
Nec valuit liberamente cum voce tetendit
Quo reus scelerum cui digna precula tendit
Iuri tui de morte rapti cui fine sagici
[illegible] fuit tales ripdere poenas
[illegible] dens Ethici egloq. Secundus
[illegible] tenuit copendia salui
[illegible] celsum pater inclyte dextra
[illegible] conquiat nata salutis
[illegible] pes fraude latronis
[illegible] seruns corrupta
[illegible] parabis deposita
[illegible] redditur ecce fides

EXPLICIT LIBER III
INCIPIT LIBER [illegible]

Dresden LB. Dc 159, f. 31v

Extunc insipido mulier puenta fetu
Plus salsum sine mente sapit quę pungere sensus
Exemplig pote[illegible] condire videntes
Hoc tamen hic magnū qđ non inflectitur iste
Nec sequit̄ socia fortis nec vincitur Adam
Credo equidem meliusq̄ non occurrerit uxor
Enarrare uiro pan sicopta referrā
Forsan ā hunc usu suasissā temnere ussa
Ceu primum gustu fecit primęua uirago
Quę postquā pariter sese comitęq̄ fefellit
Prenondum natā peussit uulnere plem
Tum uictor serpens certamine lāus ubi so
Inniceā crispans squamoso inuertice crista
Iam ndissimulans quę pressērat antro triq
Acrior insultat uictis. ētaliter infit
Endiuina manā pmissę gloria laudis
Quicquid scire meū potuit. lā credite turmę
Oma monstruū sensuq̄ pabdita dixi
Et quod cuq̄ malū sollers natura negabit

Dresden L.B. Dc 159, f. 20a

Migrasse insup[er] res [illegible] luce fruatur
Sublegeſ miſſe ſuas [illegible]
Nocte dies digno pendens purpura tellus
Iſta hec dinumerat · hi ceteri fulgidus orbis
Continuo · a ſolito diſtinguunt tempora curſu
Moyſes interea · lacrimas · [illegible] · uota
Continuat · precibuſq; frequens · accingit inſtat
Maieſtatu · fultus ſolamine fratriſ
Inſtruit hoſtiaſq; ſimul · informatq; ceremoniam
Feſtica ſollemne · quo pandat numina ritu
Cernatiſ ut multa deſidins clade reatum
Egyptus contrita gemat · ſatiſ undiq; tacta
Saltumen immota · peſtinſ ceruice rebellis
Nec portenta diu precedunt iſta ruina
Et egrotat quod eunq; tumet · nec ſana ſuphur
Cauſa ſubeſt · uncti monſtrat · monſtrum quia tactu
Nullus adhuc reſtat · qui undicq; ſorda lucraſ ·
Poſtq; nouem · decima pellat cute merentes
Vt modo ppe tuoſ · ſuorum diſcat mori eſ

Dresden L.B. Dc 159, f. 55r

I-s melior sibimet sese censore placebat
Sic hominum uitium. bruторum more tenebat
Moribus addicens. mens inclinata ferinis
[illegible] potuerit. cesorum uiscera passim
ndomitis lacerat. prebebant faucibus escas
ns. per. & quadrupes. ppria qui morte necatus
certe qui uincens bestia cepit
quo nulla fides. lex nulla tenebat
rau. promissa uoluntas
ruptis. lasciua fremit
obscenum undina. mundi
non dicere cantu
gens impia gestus
aturi foedere rupto
simul tione fundat
Dom celestis imago
mens. mirabile erat
h
Quia succisa dedit. pungat ore

fluuium · d
habebatur dum
parti
tem pmitto. S
ſerrum · co
incellulam quanda haud
monaſterio poſit · et
ſpiritus ordine tra
ſtudioſe exercitia docet ſcrem
ſecretiora credit. Cuiq.
monib. inſtruxiſſet ſemetipſum
denuo maiorib. exercitiis dedit.
Exiquos priores deputans labores ſ.
quib. conferri potuerit quiſecti
iudebatur deuib. occupat. Hoc en
ſibi dicebat. Siſti quidem inſecu
tantu bonis operis facium · quamo
noſtudere debem plus ut ampli
us
ederet. Tempre aut aliquamo
nibi tranſacto, et adſeruitute pfectio
ne pducto ea que pfectui ia inopib.
aſſumpſerat · quada die paſtinum
ſedens incella ſua cedit anima eius
aut angelor chores aſſupta dicentiu;
beat que elegiſti et aſſupſiſti · inha
bitabit in tabernaculis tuis. Et hec
audiſſet ignoui aſſumi et ex hoc
mundo in tm. Tunc paſtinus
pſtitebat in tantuſ et orationibus
ſemetipſi ad maiora et pfectiora
exercendi. Et rurſus orabat dnm
ne ſibi offenderet cui ſimilis haberet
aut hominem. Rurſus et uox diuina
reſpondit dicens. Similis es negotia
tori qui uidens ad se uenientes
ſed euntes uelociter occurrit ei

deferri
ſtrenuus
ſtudio
ſuccoſ puer
naſterium homi
ebat ea cauſa adeundi
alle continuo ut ei uidit
inquit ꝓciosiſſima et do
mus. Quid tibi cu terrenu eſt labor
cui forſitan ſocieta ſeruicia ſubdatae
tuna hec illuſq; deterrima
decerni cognam · tuaut requ di
ad quod uocatus es negotiandi
cere, et ſequere ſaluatore
to poſt aſſumendus es
omino differens · ꝓcepit
ut omia que ſuperauerant
ipſe ꝓſ diſtribuerat pauperibus
precarent · ipſe uero ſecutus ſe
paſtinum addeſerti
conſtituit ſe loco exquo egressus
ad dnm fuerat aſſumpt. Quiſnam
uel ubi deo nib. inſtruct exercit
ſpiritalib. induatur ſapientiae
ſtudioſus manebat. Breui dies triu
conſumatus, eia hic mirabilis ad
congregationem uſtos. Et nonnul
lo poſt tra ipſe paſtinus impoſſi
ſibile abſtinentia exercitiis &
laboribus ſuis &c. Aſtitit et
angelus dni ei dicens. Ve
tam bene
que tibi deter

Dresden LB. A 62. f. 11r

fluit. nec unq̃ passeri ad tram
cadit. da illi sicut tu scis. Et am
nuens manum abirem ip̃e
uit. Cuiq; ita rem uisset. scio
ponsi meritis securum hu
meros. & depositis ossibus de
sup humū e[illegible] tumuli
exemore cōposuit. Postq̃ aut
tes illu cerat alia. ne quid prius
[illegible] tunicā sibi uendicauit
qua insportanti mortui de palm
tius sibi ipse texuerat. ac sic ad
monasteriu reuersus discipulis eo
rdine cuncta replicatum. die
lux sollemnib; pascha uit pen
tecosten sem p paulu tunica
Liber in fine opusculi
quoq; eos q̃ patrimonia sua
ignorant. q̃ domos marmorib;
uestiunt. q̃ uno filo uelleri uti
tinū misuum ptia. huic seminudo
quid unquā defuerit. Vos gen
bibitis. ille ē cuius manib; nau
refrixerat. Vos tunicis auro
texitis. ille nec ullissimi q̃dē pan
cipiū indumēti habuit. Ded
e contrario illi pupulo paradys
[illegible] ge
henna suscipiet. Ille xp̃m uestie
paupes uiget seruauit. uos uestiti
[illegible] xp̃m dedistis.
[illegible] coepit
[illegible] esoria
[illegible] fixis
[illegible] opul
[illegible] uulgi

quasi amatis. Cur & mortuos uin
unatis obuoluitis uestib;. Cur
ambitio imē luct; luctus mag; n
cessat. An cadauera diutius nisi
i serico putrescere nesciunt. Obse
ro quicūq; hec legitis uerona
mi peccatoris memineritis. eius
dñs optione dare et multo ma
gis eligeret tunicā pauli cū me
ritis eius. quā regi purpuras

CVM REGIBVS SVIS

NARRATIO HIERONIMI

VINACIA

ii pbr̃i lio dimi

cturi sunt. ante

m pontu & inam

quillo mar

flectum qu

bernacula. re

mos nauium fer

reis manib;

incos pparant. dispositisq; pti

bus uti multe pendent gradu

& libenter uestigio stare firmi

assuescunt. in q̃d simul propo

gne didicerint. i uno certami

ne ptumescent. Ita & ego

q̃diu tacui. silere equi pe me

cer cui meus sermo supplicii

rius exercere cupio i parmo

re & uelut quotidi rubigi

ne linque abstergere. ut uen

re possim ad hystoriā. Timo

scribere mi dispositu

dñs uita dederit. & si uitu pe

rator mihi fuerit remotum m

& clausi pseq̃ desierint. ab

Dresden LB. A 62. f. 35v

iduentu saluatoris usq; ad mam
entē. ideſt ab aplis usq; ad huī tē
poris ſeccm. qm & pquos xpi eccli
a sit & adulta pſecutionib; cre
uerit. martyriis coronata sit. &
postqua ad pios principes sue
nerit potentia qdē & diuitiis
maioi. sed uiritatib; minor facta
ē. Verū hec alius. nunc qd immi
explicem. Q. nonas xxx ferme
milib; ab antiochia urbe syrie haud quaquā distat. ibi
tē dicitur. hic post multos uel do
minos uel patronos duī ego adole
scentulus monasteriū in syria ad pe
euangelii necessarii mei possessionē deuolutus. ē quē iccirco sic
nominauī. ut ostenderē unde
nosse qd scriptum sit. Erunt ulce
senere qdā nomine malchus. quē
nos latine regē possumus dicere.
syr natione & lingua. & ex re
bus eiusdē loci indigena. Hunc qq.
ei conturbernio uelde delectata
et in morti proxima uisebat. tā
studiosi ambo religionis & sic
ecclē lium terentes. ut Iesum ī
v discubeth de euangelio crederē
nisi qd iohannes in medio
De his cū curiose abaccolis q
rē quereiā cēt eo ceperūt. mi
monii sanquinis ampſs. omīs
una uoce consona scos & do pa
tuos. & mira nescio quid respon
debant. Q. ua cupiditate illect.
adorē sū hominē. & cū rosiusscu
sertans rei ī fidē. hec abeo accepi

go inquit mi nate ni Iesu
Iqelli colonus. soluis parentib;
fui. Qui cū me quasi stipē gene
ris sui & hereditatis suę ad
nuptias coegisset. monachum
portuisse. ille respondit. Quam
tis patrimonii. quantus mundi
ditus pfectus sit. puda cum pde
hec res solus ydiotes. qd vide
mus & parentes fugit. & quia ad
emente ye in potestā ppē uicī
pis & romanor. multū c
dia ad occidentē uertī ped
puerillulū nescio quid poru
uatrici. qd me abi opia tan
defenderet. Quid multa
mus ad hereditatis calcē
mus & hereditatis qd
ueniens sita est. ibi ut pius monachis eo me magisterio tradidi
mus & labore uictū querēs insa
lascium. qd carnis refrenans seu
nus. Post multos annos accidit
mihi cogitatio ut ad patriam
pgere. & duī ad uiuentes mī
am meā parentē mortuū uidere
m solerer uidua mater ei. & ex
inde uenīs dotata possessiuncu
la partē erogare pauperib; ex
parte monasterii cōstituere
Quid erubesco cōfiteri ifidelita
tē meā. Parentē insani
solutā
pter abbatis
tionē
inē medium
mihi tunc

unus catulus contra abaliquo con
tempnitur. Hec eo dicente con
festim ille ut solebat euanuit
RVRSVS post quinq; dies cū psalmo
diā suā noctis medio consumas
set. aliud fantasie sue argumē
ab inimico confingitur. Ecce
quasi turbā plurimā cernens ad
uenisse. & cellam ei simil; circū
dasse. & uelut trahentes adinui
cē conclamare mutuo se cohor
tantes ut piceremt i fouea. Quos
circūspiciens ait beat. circūde
der me inquit sicut apes fauum.
& exarser sicut ignis in spinis. &
in nomine dni uindicauit eos.
Tunc fantasis exclamans ait. Heu
mihi. quid tibi de cetero faciā
nescio. Ecce enim in omnibus
me triumphari intellego. & ut
tutes meas imminisse contēptas.
& me undiq; conculcari. Verū
tamen nec sic ate aliquando disce
dā. donec superans humiliē te.
& subditū faciā. Qui ait ad eū
Attrahe me tibi & omni turpi
tue pollutissime demon. qđ
ait & adorauio dño soli scō ac
sapienti dō. qui te nob; qui eū
diligim; tradidit ēculcandū. &
ideirco uersutus tuas subsannā
tq; contēpnim. Ignosce ttaq;
infirmissime & infelix. quia nos
neq; te neq; tuas promeremur fan
tasias. Per multū aut tēporis
plurimis argumentis ac machinis
contra uirū fortissimū dimicans.
non quitq; commotū ei solidis
sime fidē puore meutere. ma
gis in plumdo. alacritate in eo
& caritate apud dm maximā
suscitabat. Diligentissimaq; ex toto
corde dm. & sc̄m uoluntate eius
conuersatione sua instituens. af
fluenter quippe di diuina pmeruit.
& ppterea nō ualebat diabolus le
dere eū. Et seuerunt namq; pul
sauerat. ut thesaur di qđ pan
derent. Cū putefact fuisset in
gressus. tres sibi inde pciosos lapides
sumpsit. spem scilicet. fidem. &
caritatem. p quas in eo pfecte ac
firmiter uirtutes reliquie orna
bantur. Tercens quoq; pciosissimā
coronā. regi regū dño a quo omnia
acceperat offerebat. Quis enim
sic ex toto corde dm. & pximum
quasi semetipsū diligeret. Aut qs
ita laborantib; cōpatiebat. &
misericors existebat. Que aliq
do monachi audiens bene cucr
sari in peo depcatus ē dnm ut ab
omnib; diaboli laqueis seruaret.
& cursum uite sue inculpabilit
ē summaret. Et que peccatore
t impiū audiens in peo ut salua
retur cū lacrimis supplicat est.
In omni tempore institutionis ei.
non preterut sine lacrimis dies.
Non ē abusus labia sua in risu. nō
appropinquauit oleū corpusculo
eius. nec faciem eius t pedes aqua
ablutus. Sic enim se exhibebat.
quasi cotidie moriturus. Quem

Dresden L.B. A 62. f. 69a

INCIPIT VITA SCAE EVFROSINAE VIRGINIS

VIT

Dresden LB. A 62. f. 77"

ENIT
RIGVAN
do abbas
bilarion
de paleſti
na ad ab
bem amo
nui
mon

& dixit ei abbas. monuiſti
uenisti lucifer. qui mane or
ris. Et dixit ei abbas hylarion
Pax tibi columna lucis. qui ſuſti
nes orbem terrarum.

Dixit abbas macharius abbati
ſenio. Quare nos fugis. Et dixit
ei ſenex. Scis dſ quia diligo uos
ſed non possu cū eis dō & cū hominib;
Superiores enim unanimes milia &
milia milia una uoluntate ha
bent. homines autē multas habent
uoluntates. Non possū ego dimit
tere deum. & uenire & esse cum
hominibus.

Dixit abbas. gathon. qui a sedm
uoluntatē meā nūquā dormi
remensi corde meo aduſ quem
quā dolore. neq; dimsi. alū dor
mire habentē aduersū me aliq;

Senex qdā erat i egypto inter
quos uenit illic abbas pastor.
ille aut habebat nomen magnū
nū & multū honorē. Cū ergo
ascendisset abbas pastor de cella
cū suis. dimiserūt homines illius
ne. & uenerūt ad abbatē pastorē.

Dresden LB. A 62, f. 138r

CE

BAT AB
bas du
tas disci
pulus
abbatis
bisarionis.
qui abulam
tib; nobis sce
tr mris sinuu.
ci dixi abbi bisarion Abbi si
uio ualde ceu fecisset senex ora
tione dic mihi libe de mari Et
dixit ei Ignosce mihi ne
forte uteru situ Et ait senex Usq
hic et ubiq; Alio rep̃e cui
necessariu fuisset fecit oratione
& transiit ex illo ram fluuiu pedi
b; Ego aut admiratus satisfeci et di
cens Quom sentubas pedes tuos
diu ambulare si aqua Et ait senex
ad talu sentubā aquā reliqui
aute erat solidu sub pedib meis
Rursus dixit Cuntib nob ad aliu se
ne uenit sol ad occasu & oransse
nex dicit Dne stet sol donec pue
ni ad seruu tuu Et factu e sic
Venit aliquando qdā demonu
habens in ethiopia & facta e oratio p
ipsu ecclia & cū ederebat demon
ab eo nuda ne erat Iuuenit aut
ad ultrā de uri loci illius Qd faci
ens hui demoni Nemo eū potest
uincere nisi abbas bisarion Et si uo
luerim eū ipso neq; in ecclia
uenit hoc q̃ faciam, ecce uenu
s e mane ante oīs in ecclia Ia
ciam q̃ eū q̃ uexatū sedere i loco ipsi
us & cū ingredi stem ad orationē
& dicam ei Exurge illi frem abbi
Fecer aut sic Veniente itaq; mane
sene illo steter ad oratione & di
cunt ei Exurge frem ut abbi Et
dixit senex illi patienti Surge
egredere foras Et ēfestim exiit
ab eo demon & fact est sanus ex
illa hora

Dicebant seniores aliquando abbi
ti helye in egypto de abbate aquilo
ne quia bon fr est Et dicit eisse
nex Secm generationē suā bonē
Qui dixer ei Secm nram quosam qd
Ille respondens ait Dixi uob qu
secm generationē suā bon e secm
nram quos uero uidi homines in
scm thi quia poterat facere ut sol
staret in celo sicut thu naue Et
hec audientes obstupuer & glori
ficauerunt dm

Dicebant de abbate macario
illo maiore quia ascendens de sci
thi portabat sportas & fructu
resedit & orauit dicens O scu
scs quia in puteo & in ecclia
uenit inuen e sup flumen en
Jubet q̃ filium paralyticum
in egypto & adduxit eū ad cellā
abbatis macharii & relicto eo ad
ostium flens recessit longe Respi
ciens q̃ senex uidit puerū plorem

Dresden L.B. A 62, f. 149a

nam istam aqua. Et continuo
ascendit aqua usq; ad summum
puteu. & impleuit ille lagena
sua. & restitutu e aqua iterum in
LOCVM SVVM

EXPLICAT DE SPONSALI
BVS. XVIII. INCIPIT DE CONVER
SATIONE LIBER. XVIIII

VO
QU
DAM
patru
roga
uerut
dñm ut
ostenderet
eis in quum
puenerunt mi
sium Et uenit ei uox dicens qua
milla illa qui cum eo expto est
illic secularis quida euchagistus
nomine. & uxor ei uocat mara.
ni die pueniss ad insula ipsoe
rem ipse autem illi duo soci sue
nerunt cu illa. Qui pcepit mulie
muenire cella ipsius et uxore sua.
& dicam ad mulierem. Vbi est uir
tuus. Et illa dixit ei. Pastor est
ouiu. & ipsas pascit. Et introdu
xit eos i domu sua. Cu uero fa
ctu esset sero uenit ipse euchari
stus cu ouib. Et uidens illos simo
nes panum illis misit. misitq. aqua
i pelnim. ut lauarent pedes eorum

Dixerunt ei. Non gustam quic quam
nisi dixeris nobis oratione tua.
Tunc ille cucharistus humiliter
dixit eis. Ego pastor sum ouiu. & hec
uxor mea. Cu ergo pseuerassent
illi sedentes rogauit eos ut oma
denuntiarent ei set nollet ei ipse
dicere. dixerunt ei. Ds nos misit ad
te. Audiens aut hoc ubertimum
& dixit eis. Ecce oues istas habem
a parentib; nris. et quic quid ex
ipsis donauerut. dsficim. illud
in tres partes. partem ima. paupe
rib;. & ima partem in susceptione
peregrinor. & tertiam partem ad
usu nrm. Ex q aut accepi uxore
mea. neq; ego pollut su neq; ipsa.
sed uirgo est. Singuli aut remo
ti a nobis dormimus. & noctu
dm indum nos siccos. i die uero
uestimenta nra. & usq; nunc nemo
hominu hec nouit. Cuq; audis
sent illi patres immanitas. & re
cesserut glorificantes dm.

Reuelauit abbas dulas discens. quia
ambulauit pes aliquando i heremo
ego & abbas meus bisarion uenis
sem ad quendam spelunca. i quam
iuenim ibi quendam fratrem seden
te & operantem flectam de palmis.
Quumolum respicere ad nos neq; su
rgere. nec ommino loqui nobiscu.
nobiscu. Egressi ergo inde abu
lauim in lycu. uidere abbatem io
annem. Reuertentes uero iuenim
uerum illi spelunca. ubi fremillu
quidam. Et dicet mihi senex. In

Dixerunt mihi seniores
Eamus hinc forsitan non
frater iste loquatur

Dresden L.B. A 62. f. 151r

Vig Thome apli
Nat Thome apli hic ob Mahtdrit abbis cui monachi ordinis geina.

Vigil nat dñi nri.
NATIVITAS DOMINICA
Nat sci STEPHANI PTO MART
Nat sci IOHIS APLI ET EVANG
Nat Innocentiu.

Sci Siluestri pp.

Hi ff reddit spectantes ad capella sci iohis in herueror iuxta
catcenellenboge .v. solidi. in immenhusen iuxta tributre .v. solidi.
in uluersheim de duob mansis .x. solidi. in grendestat de solo man
sos .x. solidi. de qdā area iuxta claustrū sita .xx. denarii soluunt.

Dresden LB A 122, fol. 3r

In nomine patris et filii et spūs scī. Ego bil

bilit notū ee cupio ta psentib, qua et futuris

qualiter ego propt dei amore pter q spe retri

butionis future. quasda res proprietatis hoc est

aream unā prope murū mogontie ciuitatis in au

strali parte. ARIGIBERTO archiepo auunculo

meo acquisiui eā ruber scutis xii. auro patau. et

totide equi nigris. & construxi in ea domū dni

& sce Marie ē uirginis. ubi congregatū scam

conuersationē multesu. ac tradidi eis in elemosina

Dom. dom. LB. A 128. f. 3v

INCIPIT ORDO DE HABITV MONACHICO

sterio.

De institutis ac regulis monachorū dicturi. unde
cōperientius donante dō. quā ex ipso habitu mo
nachorū sumemus exordiū. Quorū interiore cultū
consequenti nunc poterim⁹ exponere. cū exteriore
ornatu sub oculoꝝ depinxerim⁹ optutib⁹.
Itaq⁹ monachū ut militē xpi in pacis tu semper
belli positu. accinctus lūbis iugū oportet incedere.
hoc enī habitu eum illos ambulasse. qui in ueteri
testamento professionis huius fundamenta primordia.
helia scilicet et helisei diuinaꝝ scripturaꝝ auctō
ritate monstrat. ac deinceps principes auctoresq⁹
testamenti noui. iohannē uidelicet. petrū et pau
lū. ceteros q⁹ eiusdē ordinis uiros talē incessisse co
gnoscim⁹. Quorū prior qui in ueteri testamento uir
ginitatis ia floret. et castimonie communemq⁹ pfi
gurabat exempla. Cū fuisset a dno missus ad increpandos nuncios ochozie sacrilegi regis isrl. eo qd
egritudine ppediuus sup statu salutis sue beelze
bub dm accaron cōsulere destinasset. et ideireo eis
occurrens idē pphēta descensu de lecto eius in quo
ecciderat denegasset. decubitu regi exposita uestis
qualitate coopertus ē. Reuersos enī ad se nuncios ac
referentes sibi pphete sententia sciscitatus ē. cuius
esset figure et habitus uir qui occurrisset eis et lo

Dresden L.B. A 128. f. 8r

55v

48.

ANNO INCARNATIONIS ANI MAI

Dresden L.E. A 128, f. 48v

Dresden LB. A 128, f. 55v

æ̃quũ ac similes stationes ac diuisiones ubinã preci-
uelucernarii aq̃ lineũ diuisiõ. sed neq; in dominicis
ro bospitum. [illegible]
Omnigenã subtractionẽ mitto. nec audiri dẽ psumi
aquolquã. benevertur nũ silentiũ. semp̃ abeũ custo
diri. siue intus siue foris sint. quousq; incipiat

[illegible]

PATER DISTINCTIO

Plurimi nequaquã plenã intellegentes iudicio
sententias in regula sci patris nri benedicti ac
quã p̃cepit iudicare solent. Sciendũ itaq; est qua
tuor ibi contineri modos. quib; delinquentium
error corrigitur.

Primus nãq; est quẽ idẽ pat. benedictus p̃prio
iudicio determinauit. vt est. Qui p negligentiã
tẽpore constituto ad nocturnos non pulsauerit
signũ. unde in oratorio sanctus liber. Et
qui ad officiũ diuinũ tarde occurrit. Et qui
p negligentiã hora refectionis ad mensã. Et
sicut offertur aliquid aprior. & accipere re
nuerit. Et siquis dũ pnunciat psalmũ aut lec
tionẽ fallerit. æquipaliqua arte excollit.
Secũ sit de spũs lib; reb; Vnde ipse dicit.

Dresden L.B. A 128, f. 57v

Fratrib; mcenobia scī Iacobi quod in nomīe spe
cioso sitū est constituit. xxx. officia in missarium
uigiliarū q; celebratione plenū ex solummō. et in
ter singulas missas cū integro psalterio nūm
cōmunī decantant. & ad oīs horas dum male
xxx. dieb collectā unā pro eis dicimus. & in ip̄ma
die obitus eoꝝ ante missā campanis omnib conso
nantib; vn psalmos p̄ferant. cunctis. nomina eoꝝ
in regula nrā conscribimus. Ipsi uero missas xxx.
eorundem q; uigilias nob adimplent. Iuxta quisq;
p̄br missā unā cantat singulariū. ceteri ante
lectam quinquagenos psalmos. & inde lectam ora
cōem pat nr decantant. Iobūs nros in regula sua
docuit.

Dresden L.B. A 128. f. 66v

Hic est ecclesiasticus thesaurus sce Marie
ad aliū monasteriū · cui domina Mahthil
dis uenerabilis abbatissa presse uidebat.
Cruces · iiij · auree · Sygilla · xcvi · Cal' fistule · iij · ar
cef aurea · iij · cū duab' patenis · et · v · argen argentee ·
vi cū · iij · patenis · Thuribula · iij · argentea
cū duab' buxis · Lectionia · ii · auro parata ·
et due tabule absq; plenario · Cooperta
altariū · vi · auro parata · et · v · palla sup
altaria auro parata · Casule · xviiij · et una coccinee.
tunica · Albe · xxx · cū · x · humeralib' · Cap
pe · x · Facistercule · xxx · Candelabra · iij ·
argentea · et duo enea · Lancea · i · argentea ·
Stole · v · auro parate · cū rondē mapulis ·
Cingula · vij · auro parata · Stole · xv · cocci
nee sine auro cū rondē mapulis · Cingula
vi · sine auro · Dorsalia · xiij · Pallia · viij ·
Pallia · v · sup altaria sine auro · Canones · iij ·
Balnadie · iij · Suppula · v · Hydrie · ij · Can
thari · ii · argentei · Vasa ad sacrifiū offeren
dū · iij · unū christallinū · alterū aureū · ter
cū de smalgdo greci operis · Offertoria · x ·
Dorsalia · ii · Tunica · Cortine · xvi · lince · et una
coccinea · Tapeta · xvii · Scamnalia · viij · Ostalia · iiij ·

Dresden LB. A 128, f. 67r

Ista sunt predia · que scē Marie ad abb̄m no
nast̄riū donata sunt · post quā dōmn̄s Meinhūt
uen̄rabilis Abb. mss̄i cathedrā pontificatuā pos
sedit. In Lachin hoba · i · suem et ouē ꝓsoluēs.
In Aggteshusen hobe · ii · sues ꝓsoluentes.
In Scelenberg hobe · ii · solidos. ii · ꝓsoluentes.
In Markeran dedit hob̄ · i · sue ꝓsoluentē · et
In Wolendorp · i · de quo singulis annis · xl · ahtt
denā ꝓsoluunt̄ur · In Werstat hobe · iiii · h
bras · ii · ꝓsoluentes. In Derbahc hoba · i ·
solidos · xc · ꝓsoluens. In Krumede hoba · i ·
sol · xc · ꝓsoluens. In magna Gardahc hobe · ii ·
sol · x · ꝓsoluentes. In Sebbin hobe · iii · Ad
Wingardon ꝓpe Bruchsolun hoba · i · que ꝓs
solum sol · x · quā dedit Tetolf. De Kedredale
habe sues · vi · In Sebbin habe · iii · ꝓsoluentes porcellos · ii · ac x ·
In Waldeneder huson habe · ii · ꝓsoluentes uncias · ii · In
Lethbah hoba · i · ꝓsoluens sol · v · In Blasenesheim hoba · i · ꝓsoluens sol · v ·
In magna Gardahc habe · ii · ꝓsoluentes sol · x · In Mulewelingon hoba ·
i · ꝓsoluens unc · iii · In Lelvingarden hoba · i · ꝓsoluens sol · v · In Durbahc
hoba · i · ꝓsoluens unc · iii · In Merdincs huson hoba · i · ꝓsoluens uncias ·
iii · In Ouhusen habe · ii · quarū una ꝓsolut lib · i · altera sol · v · In Truelden
habet · ecclesia · ꝓsoluentes uncias · iii · In Krumede habet · i · ꝓsoluens
unc · iii · In Ohtenheim · aruin · i · ꝓsoluens sol · v · In Wingenheim hoba ·
ii · ꝓsoluentes uncias · iii · In Werstat habe · iii · ꝓsoluentes · libras · ii ·

Dresden LB. A 128, f. 68r

Monasterium intacte.
Mater virgin[um] Maria.
Qd est immogonnaco.
Primum altum ab antiquo.
Quamcunq[ue] norum meo.
Quidam clunensis fr.
Sacrum sē hoc modo nr̄.
Hanc deuenit cunctē.
Petit societatem.
Nr̄am et fraternitatē.
Quā dedit abba Matildis.
Et cum ea ceus omnis. Et defuncti cōmendet[ur]
Fr̄ stephanus nocetur.

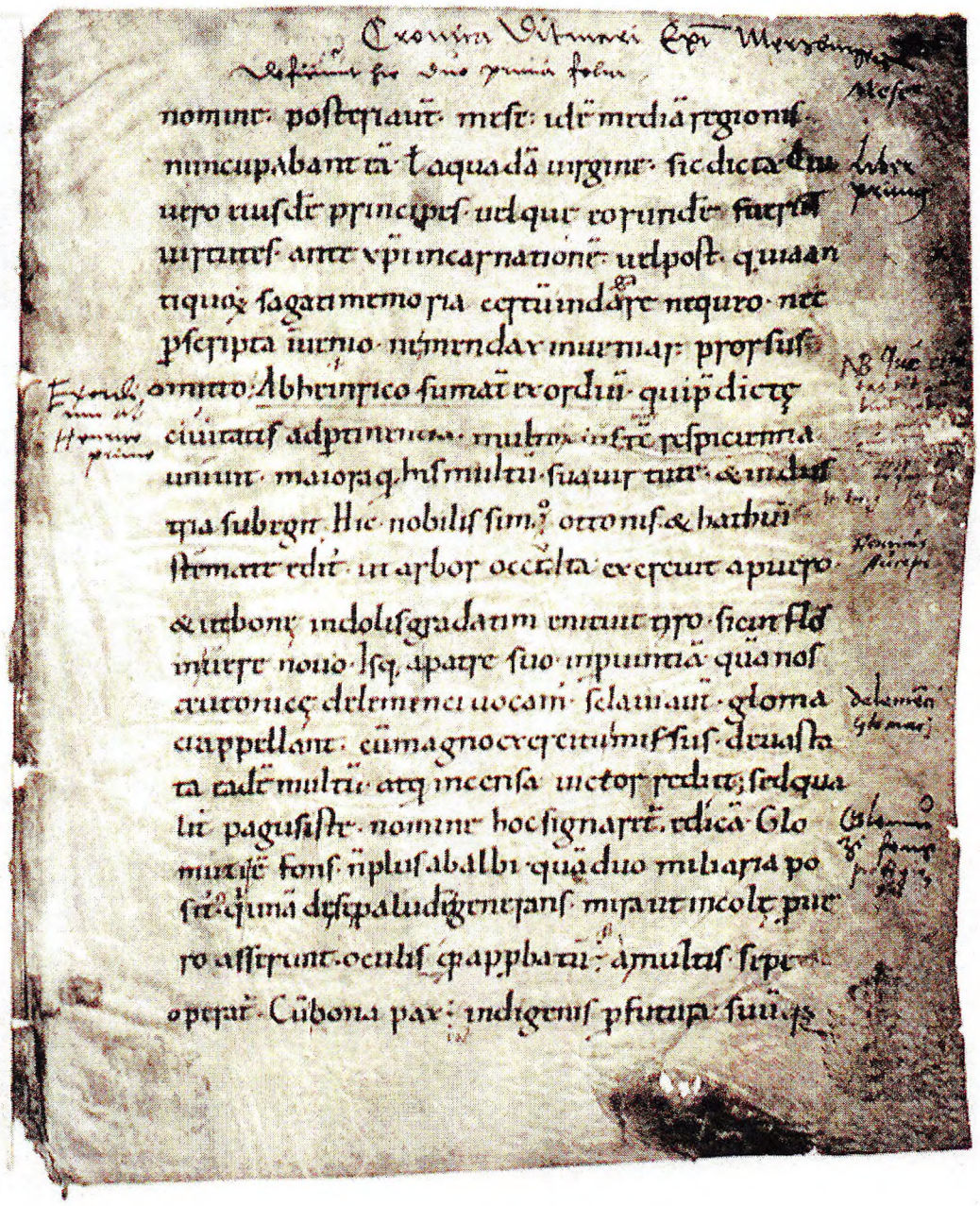

1a

Thietmar v. Merseb., Cod. Dresden. A 13

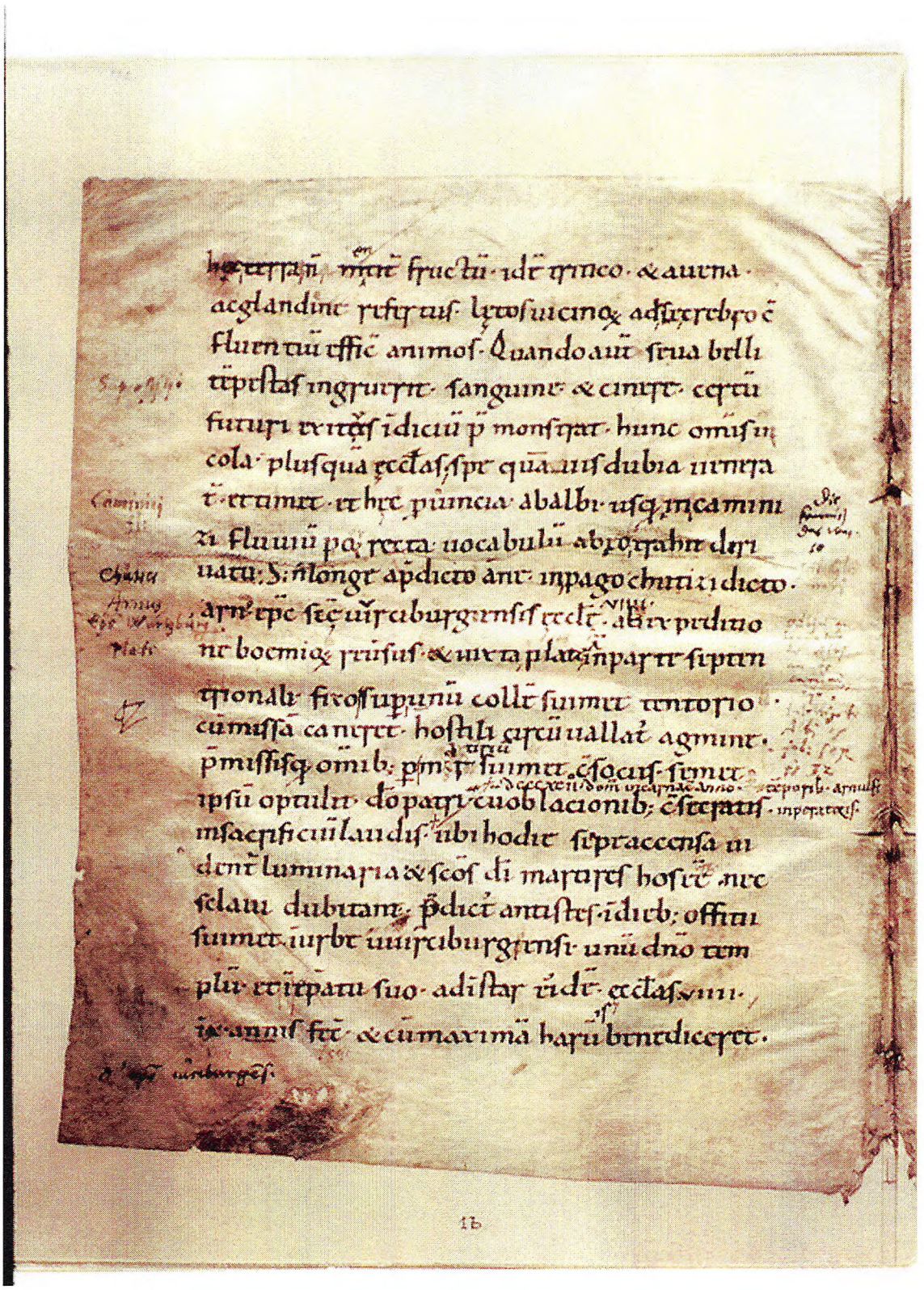

15

Richenza v. Meseb, Cod. Dresden LB.

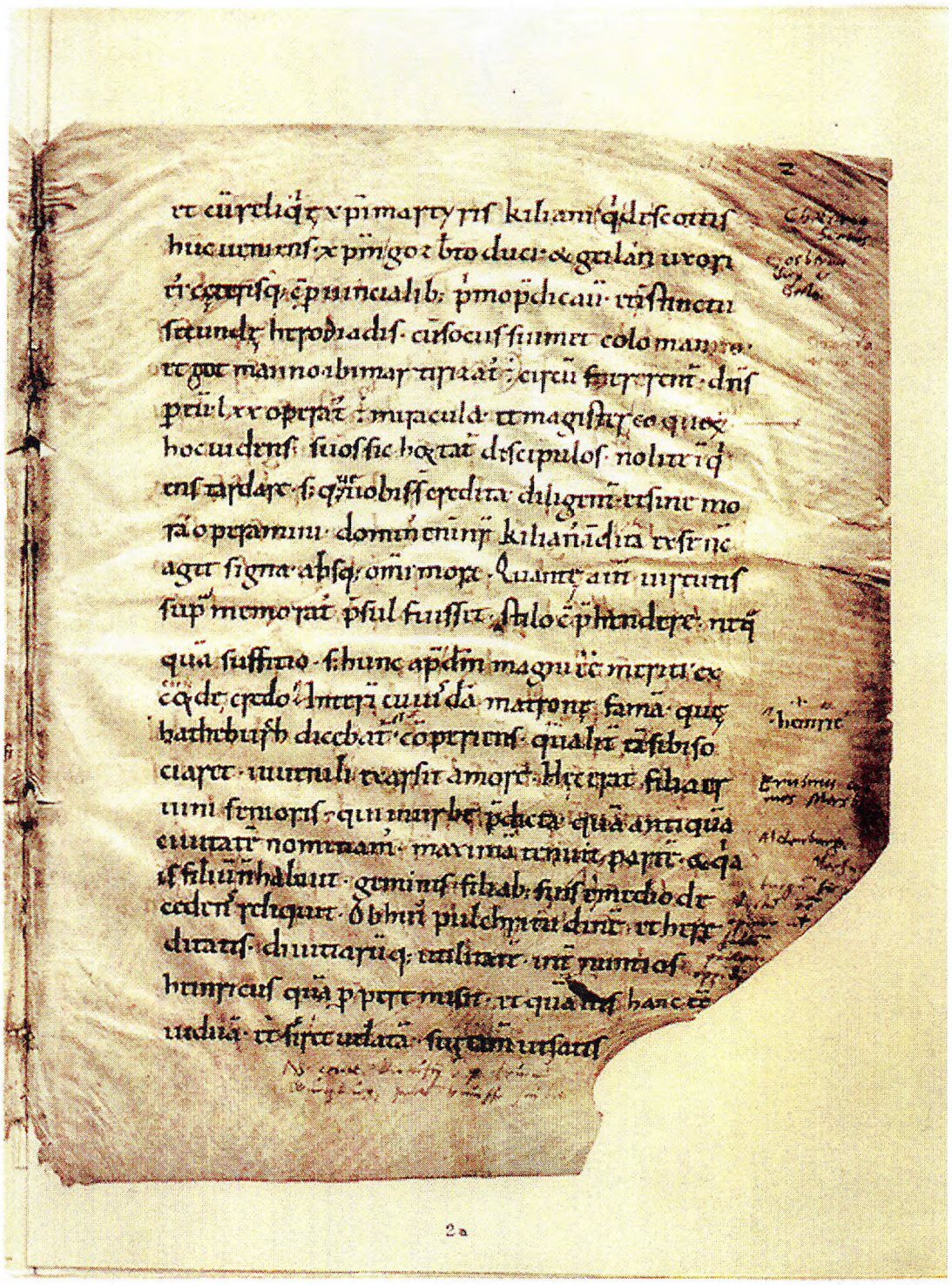

Thietmari Merseb. Cod. Dresden

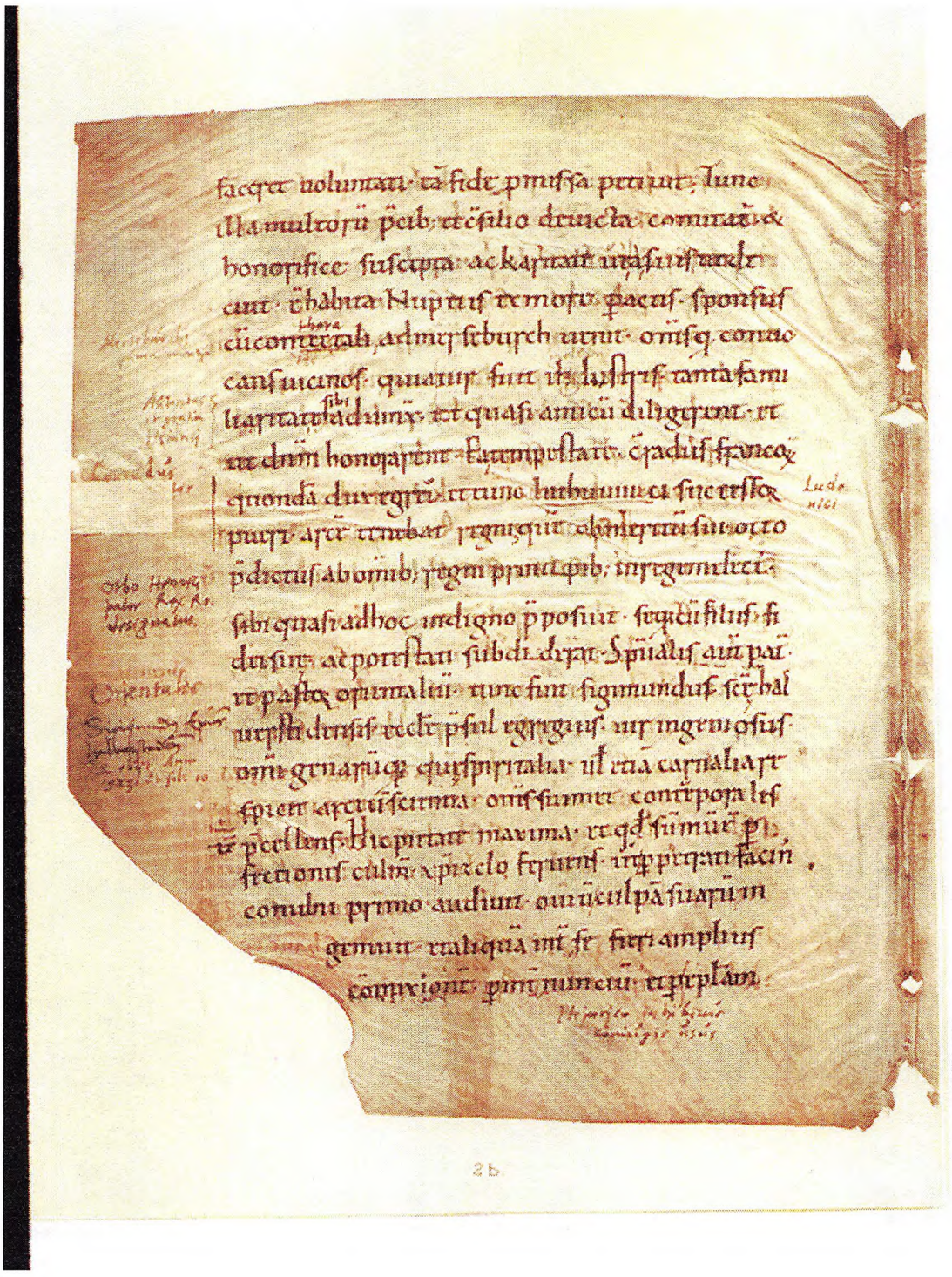

2b

Thietmar v. Merseb., Cod. Dresden

tūfore. q̄ p̄cur ſoris xp̄i. i tēp̄ma of mulieꝝ
ut xp̄e dñe ac dſnr affq̄ mauit maxime fide
lis famulus erat & in ſ̄cā urbe · fundam̄tum
ſubſequenta ſcultarū. p̄m̄ poſuit · & quic qd
umquā huc ultēri ſuperificat̄ · laudi eſſe
meritō ſignat̄: Ligans ſ̄ nāq; q̄t̄ acſmus bonū ulu
cūq; id fieri poteſt · optame ēcor dans · ac ſr
hoc in ſorōib; cōplere neqd · laudem̄ dn̄m i hoc
qd fecit · & maieſtatē ſuā ſ̄cā ſ̄ſūmū p ducere
dignet̄ benignitatē ſuā · ſupplex oret̄ q̄q;
fideles · & maxime ſacerdotes i dta · cūſpiali
plebe ſua ſ̄ſpere dilecta ſenioꝝ ſuoꝝ more ſci
p̄ſſus ſ̄ſcepere ſ̄ſcōpuncta lib; cuius exaltata
ſ̄ſ gratē canuas do · & ut ſ̄ſ bona quēq; dnūs noſ
dēmine p̄ficiant̄ · ſtudioſa in amore dominico ſep
adoptato · Mos ē enī mala ſ̄ſ inmemores ēt bona ſ̄ſ & hoc
ſuepere in ſpeuſ · q̄d creare dignat̄ · omipotens ſ̄ſ inme
luus · ſi aliq̄d p̄dicto opere ego umquā addere quēſ ſul
laten̄ ceſſabo · ſi nauit · ſi quis ſ̄ſ ſancta rectoris ſ̄ſ ſr d lig̃n
tulū · ſ̄ſ in bono ſ̄ſ memoꝝ · ſ̄ſ ſ̄ſ ſ̄ſ

Canis fidus et hui[us] [illegible]

In palacio pdicti regis accidit res una mirabilis. In con
spectu curie qui pti p sentis. q da canis dui eminu hostis sui c
sedentis dignoscere. ppius accedens. dextera uide. pa
do mox sui extimpuisso abstra x. & quasi opa me fecis.
cauda reuberante mox redit. Miranab; hoc cuncti.
& admodu stupenab; ab his muser isqd fecerit int
rogati; qb; illico respondit. diuina ulcione id sibi me
rito euenisse; & p seq. Inuenu, inq ensem cuius hui
canis dominu. fesso corpore dormientis. & i fide
occidi eu, multasq; ab isto q me modolest psecu
tore a pugnacionis ppressus. & qui tuus eu asi. ne
ista sperans prsus oblita culpabilis occurri. sic ode
iecis. qd aut hic audit i futuro examine unus q sq.
reus. sine sub sequenta pena. n latet ullatenus. Mul
ta sunt lecta carissime. regis ri. ac imperatoris
pdicta facta. memorie sep uuenta. admodu dig
na. sed q hec sicuti fuere c cludere. nequeo. q ris his
omitto. q hec sicut p dixi. dnis regib; nos & m
omu uarietate sua pncipatu. uste optauit. par
tim di magnis eccle oracionib; libru habro in
scriptu; s; spto memoriale ei, in libro uite adscrip

Dresden, LB., R 147
Hand D

custodiat, b ornatur; P. tempore q̄ suppa men
maxime uigebat fuit in banuaria q
nullus nomine. p̄clus in mitte pariū &
om̄s epō pat̄ in hus parab. ē statuit suadu
nus singulare habuit potestate, s. cū
os uiriū suma ornat̄ una hanc fini
cessorib; sus tamū reliquit honore. q
reges nri & imperatores. sūmi recto
peregrinacione p̄posuit. hoc soloy
toq; p̄ceteris. pastorib; sus p̄ sunt.
ūnimus. urbis quo xp̄o sui mo mere
p̄ncipes ē statuit. sub aliquo sint d
eq̄ quiexemplo dn̄i bene dicciones
gta. mortales cunctos p̄cellunt, dn
nullo subducū & q̄d plus doleo sub co
testate magnā sustinere calūniā. quib;
cuū. nisi q̄d secula amatoribus p̄dest. Impia
nā q; potestas cū do idcon sciente recte do mi
nantē p̄mit. dilatata crudelitate mox furit.

Dresden, L.B., R 147
Hand D

Dresden, Msc. Dresd. R. 147

De Othone F. Ia II Lib.

Otto decus regni clestemate creatus herili
Henrici patris fulgebat ubiq; coruscus
Actibus & solium cgenderat inde paternum
Hunc primo multi contradixere malieni
Inuidia: uictos quos uicerat iste superbos
Flamine diuino quod semp poscit ab alto
Non fuerat tantus carolo demorte patronus
Nec puero simul regnum pastore pueri
Episcopatus construxit denig; senos
Hic beringerum superans uirtute superbum
Longobardorum sibi subdit colla furentum
Imperatorem fecit sibi roma potentem
Hunc asmanni soluunt tributa remoti
Pacis amicus erat bellū late q; premebat
Occidentales sedat danosq; feroces
Partibus eois tunc non apparuit hostis
Maximus inscepto tenos sedet octo
Annos in regno te et discesset otto
Flebilis heu patrie simul inuincibilis atq;
Linquens hic post se tunc tectalis amice
Pignus & ignari quo letabantur amici

Salandrie nauis descriptio.

urnq; horas breuiū inamabo. Hęcest unā sat
ſū nauis. myę longitudinis. & dapitatis. qui
q; q; latitę. duos remos remorū ordines. ac
centū quinquaginta nautas. Duab; hūmodi nat
nom nauib; quę iussu basilii micaphoris. cala
briā petiit. colligendi grā tributi. Quod ecc
romano spectabat seruare in pręsentiarum non
agrecus paciarē molestiā. aut debuit. quo
tanus. uoluntarie p̄solui ē stamanopolita
nus. Imperator aūt hasumodi mox angubi
leq; abomi reperit accēsus furore ignē. sibi ē
uenit. & immane adē burrendas sarracenorū

46 a.

monasteriū. sumens. ac socius lugubrē delatū ē. hosan
austus duos. qui illo archipsul. casū unde aduenisse
Bertharo magister regis. sacra electione electus.
cōmendauit. Multus bellox asperitatib; sclauos lacessere ex
ndesistit. Orientales quoq; adusū se pusillos surgere de Slauos et
uicit. Deoccidentali parte. qua plures. arma sepi cōmo orientales
uenus. multoq; depopulatus. uix aptē. is superare con
uēndit. Puerilia nonē opus numerare. longuq; inde
tus. qui prudentibus. is efficere consilia roribus.
erassare cometa apparens. dāna impestilencia sub sequuta Comet.

Cometa

54 a.

Dresden Msc. Dresd. R 147 Chronik Christians v. Duseburg

fuscepere. deuictũ eundẽ recusauit. seu ob igno
rantiã sui. seu ob metũ subsequentis animi ci
tius aut quę hinc iste tubarum ictus suscepit.
uidit pfectus sui uma reddidit. Paululũm nẽ
dcuiana mensis. inceptã pficere. dñs nr̃ pn
cipes cęptã tã mustã abnisam famã. cũ uiri dolen
tes. & uitã sibi licere uidere ptẽ stolę portã
tẽ unanimi supplicatione poscebant. Quoꝝ
legationẽ. cesar inaudiuit. desideratã animo
pacẽ sibi cum birria cuncta cũcti. & omissis hinc cũcta
& pncipatus necessaria ut hĩ pactã pacẽ multa. Solus
dux bernhard immedia reuertit uia. nãq; unaꝝ
ecclesiarũ; suis quã ipator ẽtã danos pe
re ac psidio firmauit. dolo abhis denuo capta. cesis
defensoribꝫ; eisdẽ incensa est.

Birria

planctũ

Anno dom incarn̄. dcccclxxxiii. impator uernale placitũ
habuit. & heinricus minor exilio salutis dux bauuariorꝫ effectꝰ
est. et in hoc anno Sclaui unanimit̃ resumpserunt cesarẽ &
ernhedrico marchioni & filiis impatoris abstractis; ioñm eligũt.

Hymnꝰ in nat̃ dñi ad vesp. hic omittit

Dresden
Msc. Dresd. R. 147

Hand B

inquadlingeb a rege ubiqua tuor ministrabant duces Jugendbl[illegible]
hrī rō ad mīsa Conrad adcamerā Hecil adcellariū Bern ordines de
hard eq[u]s p fuit Huc cū bolezlauus cū muscone cū[illegible] bolezlaus et
cucurrit omūb; q: post pactis muneribus locupletari dis muscon[illegible]
cessq; Indutus illius muscone semoe ipsū regi dedit & cū mune rex sedet
ribus alius camdū ei p̄sentauit & duas ex predictis cū eo fecit. Admirig
Impmo anno regni sui dnus Ste hillinesserm sis adūnū hillinesser
Kl dcc. ob & osdas. cū de monasterii p̄posit⁹ succes[illegible] Quo Ob Osdas
sedente quinq; annos & tc ex spirante ger dagus tc ecclc Gerdagus
arius ordinat & cūille. m. iii ordinationis suę anno pro
mā causa orationis p̄cessit reuertere tc. viiii d dcc. ob & eor
p̄ cuius de p̄singula diuisū membra inscrinijs duob; ad sunt esse
monasteriū suum et ac socius lugubrit delatū tc Hosan
austus duos gifilq; archimp̄sul casu ibide aduenientes tc
tc Bernhardus magister regis fracta electione eligit. Bernhard
cōmdauit Mutus bellū asperitatib; sclauo lacessere cre & hildesse
ndesistit Orti male quoq; adusus se p̄sumcs surgere de Slauus et
uit Deoccidentali parte qua plures arma sepi cōmo ornatus rex
uenit cs multoq; dispendio cs vix & arte is superare com
tendit Puer tia nonis opus tumultuare longuq; inde
tus qui p̄ prudentibus & effecerit consilia eorib;
ertarent Cometa apparens diana impestilencia subsequit[illegible] Com[illegible]

Cometa

Dresden Msc. Dresd. R. 147

Stella

Lupi

In diebus illis in pōpatu mro. septē mancipiō
fungēs manducauere non recto & acri ardore sui
consi celeri mortui sunt; & immense aūs stella
quidam uix ta plaustrum noctē apparuis radius
omni emissis cunctos cometa stringue; nūquāni
nri memoria talis exorit. & ideo un quisq; h admirat.
pdigii hoc ee. tam & mulgus; cumisdā id finun
fidelis spirat popellus: debus simulib; clamat ir
remus; uerit dic quisq; uniuersa nouit illa &
adu uenit casum & prudentia, Stella hyr quę
effulsit. plusquā xiiii. dies uisa; Inq uincianor
thuringun dicta. urs lupi. simp congressi inter
anna exhabitatoribus; hisusi. hominibus multis
atq; pecoribus; inessabilē nocuere; hocquoq; indi
gena omsuchemente expauscen. maoribus; cuncte
implen decimus; beatus namq. lo quit. gregori.
multa debent mala pcurrere. ulla ualeam sine
omi fine uenturā nunciare; Insuppa dictis omi
bus; dclup nobis ipa celestis reuelatur scs cum sce
cione uigilu. hyr. ab humana fragilitate naturen diuis.

Dresden, LB., R 147 Hände C + D

Iste annus nouam nuncupacionem & mocio & magna commocio erroris nominare appellari potest. Ineffabilis enim tribulacio mundi nisi bili errorum habitatores eius undique turbauit cuius partem predixi & que preterea alie gentium motus explicat. Baldericus psulis & annalium cenisis ejus multos pene omnes pelicia oppressit insulas et in primis trib; primum iisque eius una domus ubi salus non defuit habitatoribus unus. Post tempora auroliani nunc dicta tamen aliqui insulis regionibus tale non accidit. sic uetustas asserit. quomodo iniqua cerulei mare uastabisq; dapno hostili. si; nullus ad minus q hec rite meditando quia si nil potest prugnare. quin culpa sui grauis iudicia di uirtus deprimere. hic incomprehensibilis casus postea erat obliuiscatur. qa godefridi ducis aurelie arbelbold amissis eius duobus hostes reculi at. et hoc uenit non exuoluntate sua. sed exnecessitate summa. non erat eius ibi regionis ullus potens defensor. si ampli in surgeret inimicus aeris. sed anni hec et eternis diuino factum. qs potest ulcisci. sinam. quis iudicia insanabile illo nec ut scit. ejus columbani memorie magni in peritorum aroli rex. transis ferruginum lacrimas. possq; fundimus pficiscis. Nec tacendum est. qd tunc insecta contigit lugubre clamor. boli clamus naq; eius gramdi exercitu pecus. multisq; et nro sanguine nec nocuit. insecta est eius pulso. dorsi ibi amo. predictus clus ad

Dresden. LB., R 147

quasi ignauu celeriꝫ pueꝛeuiq; senimus, ꝛc. cora p
fuer. Alio tepoꝛe. quda maligno apꝛepo spu ue
magna capꝫ ⁊ & uip sentia p dicti patris adduct.
Que solu pauꝫ uidens. baculo q; solu se acriꝫ impu
pene uiriliꝫ amouens. facto sce crucis signo, diu
na potestate securu exire fec. Talis uir hec sibis.
illiq; p tumtanꝫ ⁊ apparuit assciens uxi inte po
dies huiusce ꝛcessos, munus tanti uiri fidelis seruus
omi studio. Sedebat ille xvi annos magna semp
que uirtute omigena pfic infirmitate grauat.
& ꝛc obiit. inq; degunt xiii kl decemb. heinrico impe
ratoꝛe nro. ꝛcregnante ⁊ anno; huius successoꝛ. thie
dric mat terꝫ memet filiꝫ. magnu dedec. abheinrico
hinc manni comitis filio. uiq; duri ppetuus ⁊. s. in hoc
anno tade cõmotio. adiuꝫ sedata duuat; heribꝛ colo
nensis archiepc. ap duc to comite. multadiu sustu
nuit inco moda nro miseriu. cuius. maxime sui duranꝫ
teneret custodia; Insuper et uuirre p sui adnexuma
tonepoꝛe nro uiuꝛnandi duas ffe despoliat ⁊. s. cui
hoc totu explico cu innullo hoꝫ. nec ⁊ ex e plaꝫ bonu
nec leuamen meu ⁊ ullatenꝫ agnosco, sacu ⁊ m ⁊ ceptus

Heinricus
[illegible]
Comitis f.

Dresden, L.B., R 147 Hand D ? &

undante danubio inbauuariſ. & ſtagnante reno. meſſa
bilis ꝓ̄ uis ac pecoris. edificiorū quoq. & ſiluarū tali impetu
erutarū multitudo periit. qđ oīs harū habitatores ſpar-
ciū ſuat anteceſſorū memoria ꝺ nūq̄ ita accidiſſe firma
bant. hoc gentes exuariſ criminib; ſuiſ tē euenuſſe. & ꝑ
hęc aliqđ magnū ꝓ̄ ſibi ēē uenturū. Equidē lon
ge digreſſus redeā. Rex amerſburc diſcedens. nauigio
ad harneburc uenit. ibi cū ſclauiſ ēfluentib; plur
ma diſcutiens. pace ibi firmata redit. & oīm̄ feſta
ſcōr̄. in helmanſtidi celebrauī. deinde q. occid. annales
ꝓperat inuiſere regiones. Interea dōn̄a ludgerd. nimiſ
infirmata. me quia unice dilex. & ut ſup̄ memoraui. linea
ēſanguinitatiſ m̄ fuerat ēiuncta ꝑ intēnunciū uocāt.
ſi; poſt ꝯ̄ ſcū ſcēū ad uualmerſtidi ubi illa iacuit uenit ē.
caminata ingreſſuſ. uidi eā animiſ laborantē. & ob hoc aſpal
muſ ndeficientē. unū quoſ. hoc ſolū ore uoluebat et mē.
me inquiens ſuſcep̄ decretā tua dñe. ipſiū in uanū que
ſier anima mea. Hęc nullū omnino ad me ꝓferens ubū
cū ame introgaret ſi ſcō uoluiſſ: ungi oleo. reſpon
dit. libenter. quia poſt hoc xp̄i uoluntaſ cito ꝓficiſcar ame.

Dresden
Msc. Dresd. R. 147

sibi placeat. acm aliquatenꝰ pficiat. & hoc totiꝰ deuo
tꝰ implebo. S; cũ thedrico cũ hac legatione. reꝫ ceꝑt. alius
mox celerꝫ remittꝫ. quicunq; mia rogaret. firmitatq; ea
ꝑ aperet. ꝓmittens ex parte cesaris omẽm ei excludi sol
licitudinẽ. & bona firma ac pacẽ. Tẽ othedrico nolenti uolenti
captiua reddidit. & imperatorẽ multis placauit. bolizla
uus autẽ. decepcione filii sup̃modũ grauis. ꝓmittens nun
cios suos & ẽ dignas cesari gras ego. postulauit. inter sibi
adhonorẽ. inimicus autẽ sui addolorẽ. remittq; & sua
rapinaꝝq; remuneracionẽ. ipse quecq; agnos ceperit. Q̃d imper
ator tẽ nõ posse fieri respondit. S; cũ admirsburg uenire
ad cũ comuni principiũ ẽ filio suo. uoluntatem eius & sic
tanꝫ factuꝝ ꝓmisit. hoc bolizlaus suꝑ audito. nõ benigne
suscepit. qualitatq; filiũ in sua redigere & potestatẽ. sepa
ratam. & crebra legatione rem uolũ. Ad ẽ ditũ cesar ut
unus locũ cum eis optimates. qd sibi de hac re ẽ faciendũ
ducerent. q̃b; gero archiepc loquente ꝓm̃ cũctis fuit. & cũ ro
bore ad fieri potuit. monita hortante. nõ audituꝝ.
nõ auob ẽ. mens bolizlaui oblonga filii re cessione ẽ &
custodia ausa. & uictor. si hunc sine obsidib; aut aliis ẽ
firmationib; remittens. in posterũ fidelis seruitꝰ in abot

Dresden, LB., R 147 Hand B

gfilleſus uocat. hnc ĩ firmĩtate oppſus ualida. apd doerca
sat rot manno. & inmultus aquale hrdoſt pposito defendit.
Indicit hnc ĉaluũ inaq; gran quapse cũſus uenerãte
rũ abarchndiacono, romanę ſedis alloqr. Cuſapienta ĉ filio
filio uſ. genrale ſibi postulat dari ĉaluũ. hicq; undiſ ĉla
dulataſ hęc omia. uſq; duĥçe. dñi fiure dignat ĩ nr̃is
ppicĩ tẽporib; Impratr antiquã romanę ĉſuetudĩne.
magna
iã ex parte dedctã ſuis cupiens renouare tẽporib; multa
facebat. quę duĩſi, duiſe ſemebat. Sol, ad mſa, quaſi ſe
mucrculuſ facta locacęcęſ emunerator ſedebat; ka
roli ceſaris oſſa ubi requieſcerent cũ dulmaret. rupto
dñpauimto. ubica ĉ pauan. fodere quo uſq; hęc ĩſolio
ĩuentaſunt regio uſſit. Grece aurea quęncollo ei pr
pendit. cũ ueſtimtoꝝ ꝑte adhuc ĩ pugnabilũ ſumen.
ceteꝑa cũ uneratione magna reposuit. S. qđ memoꝛe
ſingulo eius de accessuſ & recessuſ. pomſ ſuumę ꝓpſ
capatuſ. & comutatuſ. Cunctis apud rom alpmo bene
diſposituſ. romanũ uſitabat ĩperiũ romuleasq; pue
rut adarcesſ ulm ab apostolico. ceteriſq; coegiſ. magnaſ hon
dib. ſuſcipit. Poſt hęc gregori. quĉeſar gualdo capuſ
equo doloſaĩ capere rusulo occultaſ tendebat inſidiaſ. impius

Dresden, LB., R 147

Hand B

A. D. + Pleichmar

Hymnus huius festi de spu sancto qui sequentur ...

Affectu· dextris tractauerit benignus.
Omnia qui primus regis dñi atq; sui pmus.
Hanc modo pare· tuo quat ut subsistere remo·
Eius custodes· tua sint precepta sequentes.
Hostes nullatenus· curis sibona reddant·
Sis rogo propicius· qui destructor fuit mu·
Insup& cunctis qui subuenire malignis·
Da quietis· lita quo spectem certa futuri·
Vrbs uuormacensis gaudet tēporibus istis
Liber tate sua· cuius manebat in umbra·
Hactenus· atq; ducu fuerat sublege suoru·
Burchard antistes· letatur & inter hebreos
Ex animo precepes· qd nō amore· sed plus hostes
Nunc ex contiguo· longe semotus abillo·
Aula ducis· domini domus· iam pace· [illegible]
Et tu dices· uacuos dextris nec dimittes illos·
Hoc rex henricus fecit· pietate choruscus
Hymnus sancti spiritus
Hanc prius soluens· rebus xpo q· remanes·
Annuit ista pius· dux· atq; benignus

Munere regali· concessit· habunde· tenere·
Ex hoc letantes· sint semp· quiq· fideles·

96 b

Dresden, Msc. Dresden R. 147

Affectu· dextris erdta aurre benignis·
Omnia q̄primus regis dī· atq; sui· p̄mus·
Hanc mo depare· tuo quat ausub sistere remo·
Tuus custo des· tuasim· precepta sequentes·
Hostes nilualeant· curs· sibona reddant·
S. is rogo propicius· qui destructor sum hui·
Insup & cunctas quisuburnere maligni·
Dapnia· lux quo spectant cepta futuri·
Vrbs uuormacensis gaudet tēporibus istis
Liber arce sua· cuius manebat inumbra
Hactenus· atq; ducū fuerat sublege sacrū·
Burchard· anustes· lyaeus & inter hostes
Ex animo procerus· q dī amice· plus hostes
Nunc ex contiguo· longe· semotus abillo·
Aula ducis· domini domus· iap clua·
Fructuosa· uarios decus nec dapnia· illas·
Hoc rex hemricus fecit· pietate· choruscus·
Hy anc ꝑpius soluens· rebus· xpo q· remanens·
Annuit ista prius otto dux atq; benignus·
Munere regali concessit· habende· tenere·
Ex hoc letantes sint· semp· quiq· fideles·

Dresden, Mscr. Dresd. R 147

cum scribis dicebant · alios saluos fecit · seipsum non po
test saluum facere · Ps rex israhel descendat nunc de
cruce · ut uideamus et credamus · Et quicum eo crucifi
gebant · conuitiabantur ei · Et facta hora sexta · tenebr
facte sunt per totam terram · usque in horam nonam ·
Et hora nona · exclamauit ihs uoce magna dicens · he
heloi · lema sabacthani · quod est interpretatum
ds meus · ut quid dereliquisti me · Et quidam de
stantibus audientes dicebant · Ecce helyam uo
Currens autem unus et implens spongiam aceti
ponens que calamo · potum dabat ei dicens ·
deamus si ueniat helias · ad deponendum eum
Ihs autem emissa uoce magna · exspirauit
Et uelum templi scissum est in duo · a sursum us
orsum · Videns autem centurio quia sic clamans exspirasset
dixit · Vere filius dei erat iste ·

Dresden A 54

1.90 r

Feria iiii sec ioh. Si manserit sinme et uerba mea in uobis manserint
usque & gaudium uestrum impleatur
Feria vi sec ioh. Ihs autem clamauit & dixit. Qui credit in me non
credit in me. usque sicut dixit mihi pater sic loquor.
Sabbato in uigilia pentecostes sec ioh. Si diligitis me mandata mea
seruate. usque & manifestabo ei me ipsum.
Dom sci pentecostes sec ioh. Si quis diligit me sermonem meum ser
uabit. usque & sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. Surgite eam.
Feria ii sec ioh. Sic enim dilexit mundum. usq ut manifestem opera qua
Feria iii sec ioh. Amen amen dico uobis. quia non inuenit per ostium
in caule ouium. usque & abundantius habeant.
Feria iiii sec ioh. Nemo potest uenire ad me nisi pater usq; [illegible]
Fer. v sec luc. Conuocatis autem xii apostolis. usq. & curare infirmos
Fer. vi sec luc. Et factum est in una dierum cum ipse [illegible]
usque quia uidimus mirabilia hodie.
Sabbato sec marc. Et uenerunt hierichum & proficiscente eo de hier
icho. usque et confestim uidit & sequebatur eum.
Dom. octab pentecost. sec ioh. Erat autem homo ex pharisaeis iuxta hoc de
mus nomine. usque sed habeat uitam aeternam.
Feria iii sec luc. Dixit ihs discipulis suis. Attendite a scribis qui uolunt
usque omnes uictum suum quem habuit misit in [illegible]
Feria vi sec mar. In illo tempore dixit ihs discipulis suis. Cum steterit fi
lius hominis in [illegible] usq. quia & uenit sermo ad hoc ut in ea
Sabbato sancti luce. Ait autem quidam de turba. magister dic fratri meo
usq. sic est qui sibi thesaurizat. & non est in deum diues.
xviii kl. Natale sce potentianae die xvii mensis. sec matth. Si
mile est regnum celorum thesauro. usq. non habet & uestem. iv
xvii kl. Natale sci urbani die xxv mensis. secundum matheum.
Virgilate ergo. usque construet eum.
iiii non. Natale sci anicii martelli & petri die ii mensis. in sec luc.
Conuocatis autem [illegible] & sequimini. usq. possidebitis animas

Dresden A 54

fol. 185r

cedente · mmicas dis endos · de elemosinis ·

V Q rario ieiunium debes seruo meo sibi lucerna corporis esse
[illegible] dominis seruire · nec cogitandu
dic et [illegible] libus & libus gri ecsolliendi
nec dic

VI N [illegible] defectus cui be modo [illegible]
rius ante porcos · pecendum quae endum · [illegible]
de pseudo propheus · qui [illegible] nubendo
dns mirabit in regnum celorum · de elemosinis edifica
ta supra petram uel arenam

VII O scendens dns ome leprosum mundo · [illegible]
nonis paralitum agrotantem · [illegible]
ru · de pharisaeis & scribis uolentib[illegible] dic ·
nonhabere filium hominis [illegible]
relicto patris corpore sequitur [illegible]

VIII I [illegible]
num cum dormientem [illegible]
sedare · & mera gerasenum demonia eum

VIIII U bi paralitus [illegible]
murmurantibus de publicanorum [illegible]
opus [illegible]

X O

Sundern L.B. 4°. 54, 1. 5°

Dresden A 54

fol. 5r

eum ihs ergo ante sex dies pascha uenit in bethaniam· ubi fuerat lazarus mortuus quem suscitauit ihs·

Fecerunt autem ei cenam ibi· & martha ministrabat· Lazarus uero· unus erat ex discumbentibus cum eo·

Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi· & unxit pedes ihū· et extersit capillis suis pedes eius· & domus impleta est ex odore unguenti Dicit ergo unus ex discipulis eius iudas scariothis· qui erat eum traditurus· Quare hoc unguentum non uenit trecentis denariis· & datum est egenis· Dixit autem hoc· non quia de egenis pertinebat ad eum· sed quia fur erat & loculos habens· ea quae mittebantur· exportabat Dicit ergo ihs·

Sine illam· in diem sepulturae meae seruet illud· Pauperes enim semper habetis uobiscum· me autem non semper habetis· Cognouit ergo turba multa ex iudaeis quia illic est· & uenerunt non propter ihm tantum· sed ut lazarum uiderent· quem suscitauit a mortuis·

Cogitauerunt autem principes sacerdotum· ut et lazarum interficerent· quia multi propter illum abibant ex iudaeis· & credebant in ihm·

In crastinum autem turba multa quae uenerat ad diem festum· cum audissent quia uenit ihs hierosolymam· acceperunt ramos palmarum & processerunt obuiam ei· & clamabant·

Dresden L.B. Aa. 54, f. 167r

V kl Natale scie agnae denamurtire die xxviii mensiano sedmath.
Simile est regnum caelorum thesauro · Usque nouu & uetera ·
Dominica iii post theophania secundum matheum · Ascendens
eo innauicula · Usque quia uenti & mare obedium ei ·
Feria iii secundum marcum · Et conuenium ad eum pharisei
& quidam describi · usq; siquis habet aures audiendi audiat ·
Feria iiii secundum lucam · Nemo aut lucernam accendens oper
cum ea · Usque hi sunt qui uerbum di audiunt & faciunt ·
Sabbato secundum marcum · Et exeuntes autem pharisei cum
herodianis · Usque eiciendi daemonia · [illegible] meum ·
Dominica v post theoph sedmath · Aliam parabolam proposuit
illis dicens · Simile factum est · usque et mecum aut congregat mihi
Feria iii secundum marcum · Et cum transisset ibi iterum · usque
sanet aplagas tua · [illegible] misertus super eum ·
Feria vi secundum marcum · Et uenerunt mansit eum · usque
Sabbato secundum matheum · Et ecce mulier chananea · usq; hemitte
IIII NON · Ypapanti die ii mens febr secundum lucam · Et postquam
impleti sunt · usque plebis tuae israhel ·
Dominica vi post theoph secundum iohannem · Nemo est enim qui
exire negotium · Usque supra filium hominis · Abbas in monte orare
Feria iii secundum marcum · Et cum esset iudit turbam multam ibi · usque
Feria vi secundum marcum · Et ascendens in montem uocauit ad se quos uolunt
ipse · usque quoniam infirmorem uerbum est · uocare iustos sed peccatores ·
Sabbato secundum marcum · Et egressus rursus ad mare · Usque Nonem uen
NON Simile est regnum caelorum decem uirginibus · Usque Nescitis diem nec horam
XVI kl Natale sanctorum die xiii mens febr secundum lucam
Siquis uult post me uenire · Usque donec uideam regnum di
IIII ID Natale sci gregorii papae die xii mens mar secundum lucam
Et erit quidem quod habet · Usque Et quod habet auferetur ab eo ·
VIII kl Adnunciationis mariae die xxv mens mar secundum lucam

Dresden LB. Aa 54, f. 182a

182

VIID· natale septem fratrum die x mens iul · secd math· Adhuc coloquente
eis mater eius· Usque ipse meus fr & soror & mater est
XII kl natale sc̄e praxedis virg die xxi mēs iul secundum matheum ·
Simile est regnum celorum thesauro usque noua & cetera ·
XKL natale sc̄i apollinaris die xx iii mens iul secundu lucam · facta est aut
& contencio inter eos· Usq; iudicauit eos duodecim tribus isrl
Natale iacobi apostoli die xxv mens iul secundum matheum Tunc accessit
ad eum filiorum zebedei cum filiis suis Usq; quibus paratum est a patre meo ·
IIII kl natale sc̄orum felicis simplicii fusti & beatricis die xxviii mens
iul secundum lucam · Sint lumbi uri precincti Usq; filius hominis uenerit
III kl natale sc̄orum abdon & sennes die xxx mens iul secundum matheum
Unde ne equi tuos seducat Usq; huc salui fuerit ·
Octauu post pentecosten secundum marcum Inillis diebus cum turba
multa esset nec haberent quod manducarent · usque & dimisit eos·
Feria iii secundum math· Et accesserunt ad eum pharisei & sadducei
temptantes eum Usque sed doctrina pharisaeorum & sadducaeorum ·
Feria vi sed luce · Factum est autem in sequenti die descendentibus
illis de monte · occurrit illi turba multa · usq; & eleuabit illi pater eius·
Sabbato sc̄e marie · Ecce quidam accedens unum de discipulis suis uenit ad
patrem familias · Usq; & nullum panem non habebant secum ·
Dom · viii · sec math · Attendite a falsis prophetis · usq; in uobis · prima cele.
Feria ii sc̄e lucam · Erat quidam egressus esset ad eum ocean multitudo ·
usq; predicans quam illi fecisset ihc · non omittere ·
Feria vi sc̄e math · Ut quid autem uos scribae & pharisei hypocritae quia
clauditis regnum celorum ante homines · usq; haec oportuit facere &
Sabbato sc̄e lucam · Factum est autem ut sabbato secundo primo · cum
iret per sna · usq; quia dns est filius hominis etiam sabbati ·
Octo x post pentecosten sc̄e luc · Dicebat aut & ad discipulos suos · Homo
quidam erat dives qui habebat uillicum · Usq; recipiant uos in eterna tabernacula ·
Feria iii sc̄e luc · Qui fidelis est in minimo · & in multo fidelis est · usq;
quam de lege unum apicem · [illegible]

Dresden L.B. Ac. 54. f. 126v

G Felicis·simpl· fausti·m & beatrīc· & sci lv pi e ei·
A Abdo & senne·
B Terentini· & Hilarij sci monalis

Kl
augustū mensem leo ferunt ignē purū·
C Vincula sci Petri·Sc̄or Machabeorū·
D Stephani epi
E Inuenc̄ S·Stephani promar·
F Iustini·
G H O N
A x̄ten·felicissimi·Agapiti
B Donati·sc̄e Affre
C Casiani m·
D Vigl sci Laurentii
E Nat̄ sci laurentii
F Tyburtii m·
G Eupli m̄
A Ypoliti m̄·
B Eusebii conf̄
C Assumptio Sc̄e Marie·
D Arnulfi conf̄
E Oct̄ sci Laurentii·
F Agapiti m̄
G Magni m̄
A
B
C Timothei·Simphroniani·
D Vigl Bartholomei·
E Nat̄ sci Bartholomei·
F
G
A Rufi m̄·
B Ermetis·Augustini·Pelagii·
C Decollat̄ Iohis bapt̄·Sabine·
D Felicis·& Auctii·
E Paulini·

Dresden LB A 128, fol. 1r

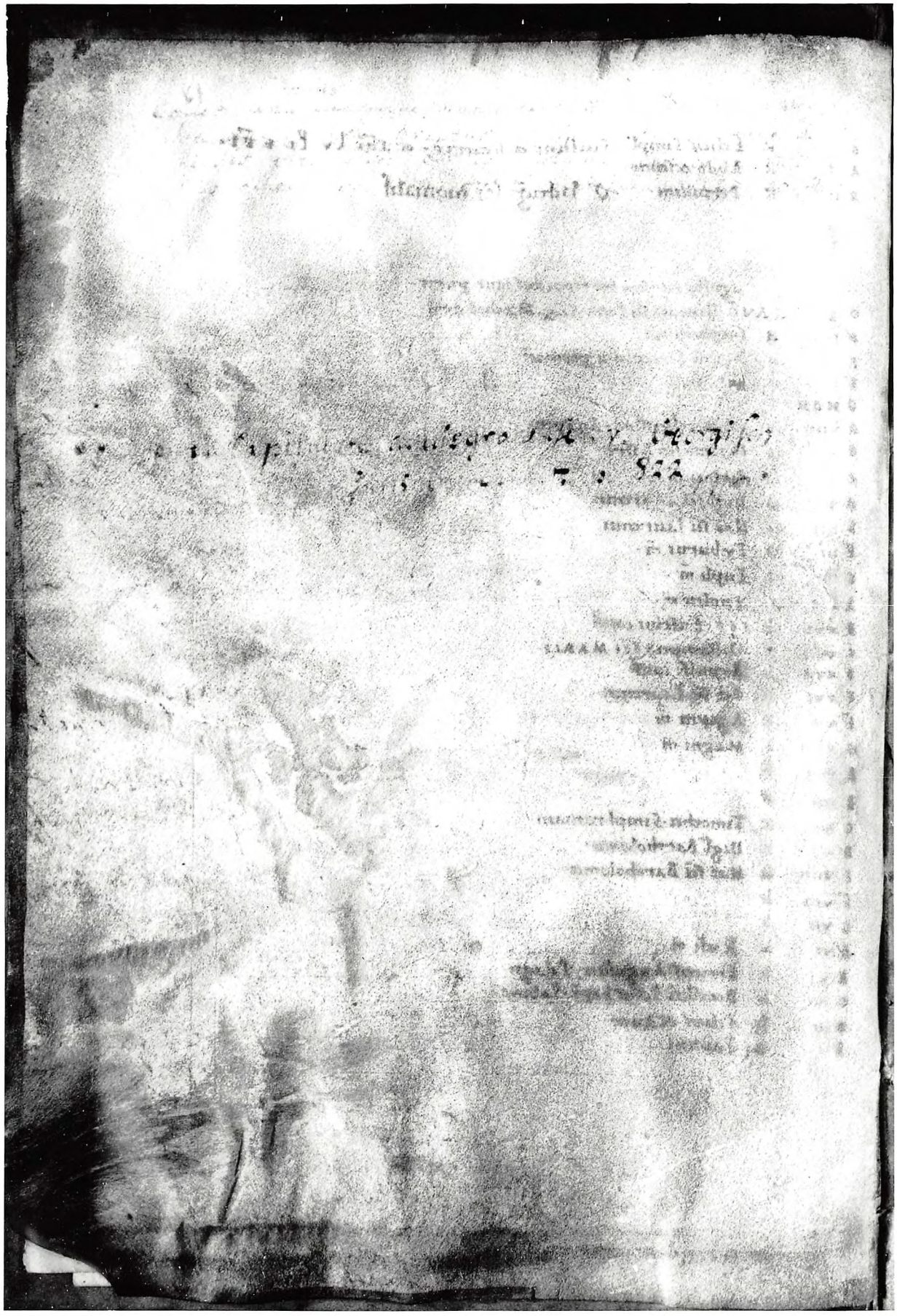

Dresden LB A 128, ~~f. 3v~~ Seite von fol. 1a !

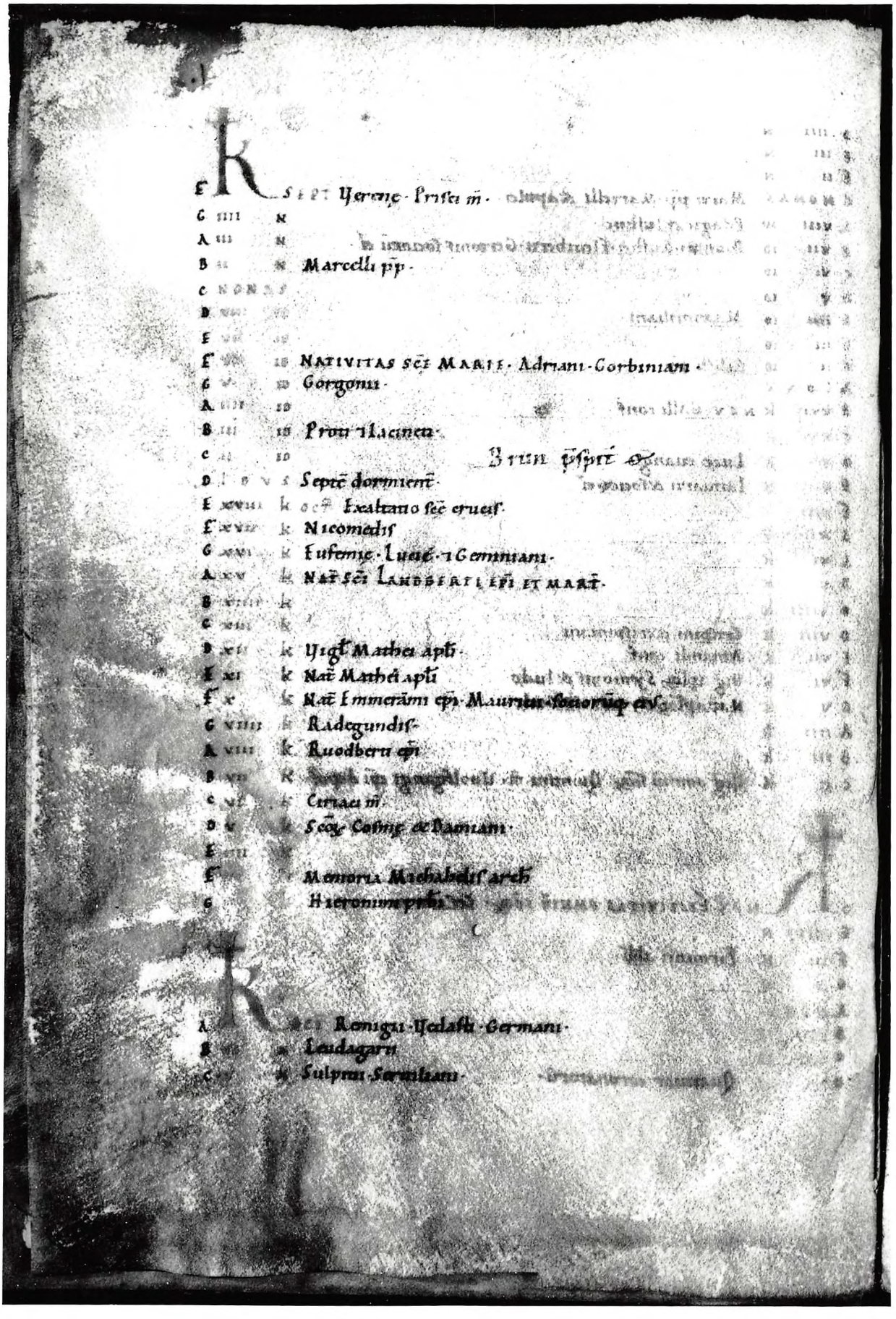

KAL SEPT Yerenę · Prisci m ·
G IIII N
A III N
B II N Marcelli pp ·
C NONAS
D VIII
E VII
F VI
G V
A IIII
B III
C II
D PRIDIE NONAS
E XVIII K
F XVII K
G XVI K
A XV K
B XIIII K
C XIII K
D XII K
E XI K
F X K
G VIIII K
A VIII K
B VII K
C VI K
D V K
E IIII K
F III K
G PRIDIE KAL OCTOB

NATIVITAS SCĘ MARIE · Adriani · Corbiniam ·
Gorgonii ·
Prothi Hiacinti ·
Septē dormientē ·
Exaltatio sce crucis ·
Nicomedis
Eufemię · Lucię · Geminiani ·
NAT SCI LANDBERTI EPI ET MART ·
Vigil Matthei apli ·
Nat Matthei apli
Nat Emmerami epi · Mauritii · Sociorūq ei
Radegundis ·
Ruodberti epi
Cyriaci m
Scōr Cosmę et Damiani ·
Memoria Michahelis arch
Hieronimi pbri

KAL OCTOB Remigii · Gelasii · Germani ·
Leudegarii
Sulpitii · Seruliani ·

Dresden L.B. A 128, f. 1v

D
E
F
G NONA. Marci pp̄ Marcelli & Apulei.
A VIII. Pelagie & Iustine.
B VII. Dionisii Rustici Eleutherii Geronis socioru cl.
C VI.
D V. 10.
E IIII. 10. Maximiliani.
F III.
G II. Calisti pp.
A I. D.
B XVIII. Galli conf.
C XVII.
D XVI. Luce euangē
E XV. Ianuarii & socioq; ei
F XIIII.
G XIII.
A XII.
B XI.
C X.
D IX. Crispini & crispiniani
E VIII. Amandi conf
F VII. Uig aplor Symonis & Iude
G VI. Nat aplor Symonis & Iude.
A V.
B IIII.
C III. Uig omniu scor Quirini m. Uuolfgangi epi depos.
D II. FESTIVITAS OMNIV SCOR. Cesarii m.
E I.
F XII. Firminii abb.
G XI.
A X.
B VIIII.
C VIII.
D VII. Quatuor coronatoru.

Dresden LB A 128, f. 2r

E Theodori m̄.
F
G III id Sē MARTINI epī & conf. Menne m̄.
A II id Arsam conf
B I d V s Nat̄ sē Brieu.
C
D Marini.
E Ormari.
F
G Oct̄ sē Marum.
A
B
C XI k Columbani.
D X k Cecilie uirḡ.
E VIII k Clementis. Columbani abb̄. Edicnatis.
F VII k Christogoni.
G VI k
A V k
B IV k
C III k
D II k Viḡ sē Andree apli. Saturnini. Chrisanti. Mauri. & darie
E II k Nat̄ Andree apli.

F Kl Oct̄ Candidi epī
G IIII M
A III M
B II M Barbare uirḡ.
C NONAS
D VIII id Nicolai epī.
E VII id Oct̄ Andree apli
F VI id henonis conf̄
G V id
A IIII id Eulalie uirḡ
B III id Damasi pp̄.
C II id
D I d V s Luce uirḡ.
E Iudica mon

Dresden LB A 128, f. 2*

dit ihc. Nonne duodecim hore sunt
diei. Si quis ambulauerit in die non of
fendit. quia lucem huius mundi uidet.
Si autem ambulauerit in nocte offendit.
quia lux non est in ea. hec ait. & post
hec dicit eis. Lazarus amicus nr dormit.
sed uado ut a somno suscitem illum. Dix
erunt g discipli eius. Dne si dormit. sal
uus erit. Dixerat autem ihc de morte eius.
illi autem putauerunt quia de dormitio
ne somni diceret. Tunc g dixit eis ihc
manifeste. Lazarus mortuus est. & gau
deo ppt uos ut credatis. quoniam non
eram ibi. Sed eamus ad eum. Dixit g
thomas qui dicit dydimus ad condiscipulos.
amus & nos. & moriamur cum eo. Venit
itaq; ihc. & inuenit eum quattuor dies
iam in monumento habentem. Erat
autem bethania iuxta hierosolimam

Dresden L.B. A 129. f. 52a

cognouerunt quia omnia quę dediſti
mihi abſte ſunt · quia uerba quę dediſti
mihi dedi eiſ · ⁊ ipſi acceperunt · ⁊ cogno
uerunt uere quia a te exiui · ⁊ crediderun
quia tu me miſiſti · ⁊ go p eis rogo · non
p mundo rogo · ſed p his quos dediſti mihi ·
quia tui ſunt · ⁊ mea omnia tua ſunt ·
⁊ tua mea ſunt · ⁊ clarificatus ſum in eiſ ·
⁊ iam non ſum in mundo · ⁊ hi in mundo
ſunt · ⁊ ego ad te uado · ℣ In die Scō.

Secundum Marcum. Initt.

Recumbentibus undecim
diſcipulis apparuit illis ihc ·
⁊ exp brauit incredulitatem il
lorum ⁊ duriciam cordiſ ·
quia his qui uiderant eum reſurrexiſſe
a mortuis non crediderunt · ⁊ dixit eiſ ·
ihc · ⁊ untes in mundum uniuerſum ·
p dicate euangelium omni creature ·

Dresden L.B. A 129, f. 112v

tatem iuda · & intrauit in domum Zacha
rię · & salutauit elysabeth · ℭ t factum ē
ut audiuit salutationem marię elisabeth ·
exultauit in gaudio infans in utero eius ·
ℭ t repleta est spū scō elysabeth · & exclama
uit uoce magna & dixit · B enedicta tu in
mulieres · & benedictus fructus uentris tui ·
ℭ t unde hoc mihi · ut ueniat mater dñi mei
ad me · ℭ ecce enim ut facta est uox salua
tionis tuae in auribꝫ meis · exultauit in gau
dio infans in utero meo · ℭ t beata quę cre
didisti · quō pficientur ea quę dicta sunt
tibi a dnō · ℭ tait maria · M agnificat ani
ma mea dnm · & exultabit spiritus meus
in dō salutari meo · / SABB · S · LYCAM ·

ANNO QVINTO DECIMO IMPERII
tyberii caesaris pcurante pontio pi
lato iudeam · tetrarcha aut galileę
herode · phylippo aut frē eius tetrarcha

Dresden L.B A 129, f. 160v

ūcūsuq; impium. Ecce quasi [illegible]
ēnim ſ duues. ſ Qui habet quod [illegible]
ſicienter. ſ an qui ſecu. qđ multe et alio ha
bente. ſ Puto. quia dnor ille qui ſe
qđ habeſ. ſ quod ille habet. tu ñ habes.
Ecce quā duues. ſ in hac tam diuite. Vnde
agnoui. fumuſ hec uerba. ſicut cinerem
panem manducauī. ſ et potū meū. cū fletu
miſcebā. ſ Vnde ille tante diuite p
uenerunt. ſ ſputum illud excelſum.
multum hoc abiectum. ſ Quid faciemuſ. ſ
Quem admodum iſta uma illiſ ſummiſ
cor ēperabimuſ. ſ Nimuſ abiuuice longe
ſumt. Nondum agnoſco iſtum. pauperem.
Aliuſ forſ aſſe ē. ſed adhuc queramuſ.
Vnde enim nobiſ non uidetur ipſe. ſoli
tum ſi interroget. ſ non expauescat diui
tiaſ. In principio erat uerbum. ſ uerbū
erat apud dm. ſ et dſ erat uerbū. Iſtud
in principio apud dm. Omā ꝑ ipſū fact

m duuites ſunt. ſ Puto auro. argento
milia. tempi. ſed omā ꝑ ipſum facta ſunt.
Quid ergo dicitiſ. ꝑ quem facte ſunt dui
tie. ſ et ille que non ſunt uere diuite. ſ
Per illum enim et ille diuite. ingenii
mores. uita ipſius corporis. ſanitaſ. ſenſiſ.
confirmatioq; membrorū. Et enim
et ſalua ſunt. ſ et pauperes diuites ſunt.
illum. et ille maiores diuite. ſ deſ
taſ. infirma. caritaſ. caſtitaſ. mores boni.
Nemo enim habet. niſi ꝑ eum qui

ſuum cum fletu miſcuit. Videamus
tamen diuitiſ. mā pauperē faciat in uita
Quere adhuc tamen ne ipſe ſit pauper iſte.
qm uerbum caro factū ē. et habitauit in
nobiſ. Reſpice et illam uocem. ego ſerui
tuuſ et filiuſ ancille tue. Attende an
cillam illam. caſtam. uirginē. et matrē
Ibi enim accepit paupertatē mām. ubi ſer
ui formam indutuſ ē. ſemet ipſum exi
anuit. Ne diuitiaſ eius expauescere. ſ
adeum accedere mendicitate ñ audeat.

Jardin L.B. R. 52ᵛᵒ (· R. 52ᵛᵒ 36) fo. 7ᵛᵒ

R 52 in 8 G

Dresden. L.S
R. 52a.
f. 7v (:
R. 52m 3b)

Henricus d[e] gr[ā] Leodicensis ep̄s. sed antea Virdunensis archidiaconus. inter
alia quam plura pietatis suę beneficia apud comitissam Ermentrudē impetrauit.
ut allodiū cū mancipiis q̄ō habuit in uilla luuns Sc̄o Agerico traderet. Cui
traditionē n̄ solū mat̄. sed et filius eius comes Conō. annuentib⁹ etiā ceteris frib⁹ suis.
Rodulfo scilicet et Widone legitime fecit. ipso domno Henrico ep̄o cū comite
eiusdem nominis Henrico de durboio. et Godescalco de ciniaco astante.
Eodem tempore etiā uineas quasdam apud Nouuerent nobis in uadimonii ad-
huc. dato conēabio ecclę Sc̄i Bartholomei iuxta permonē fratrū ipsi ecclę deser-
uientiū. Similiter quoq; p̄fat⁹ comes Henricus dimidiū mansū cū familia in
uilla cui uocabulū orio huic loco dedit. et reliquā partē Berta quondā aduoca
tissa cū tonde mancipiis n̄ multop⁹ p̄ sua suoq; salute adiecit. In aspero monte
et luseto Theodericus miles quartā partē unius mansi cū familia quę sibi
cecidit nobis tradidit.

Druck 14.
R. 52.
f. 7 (= R.
52.4° 4°)

Wallon
Man Umfang einer Handschrift der Ossper Bibliothek
enthaltend: Strigenicius, Greg., von der feurigen
Hirschen Pferde Leipzig 1614 s. a.

A31 C31 B31 D2

in evangelia
7 b ① Gregor. M. gr. hom. 7 10

P.L. 76. Sp. 1113 D – 1114 B

② Beda ven. hom. 14

P.L. 94 Sp. 374 C – ~~375 C~~

⇒ in Dominica III post Pasch.

9 a " – 375 C

= C.C. ser. lat. 122 hom. I, 15
S. 105 –

① = Paulus Die hom. 48

P.L. 95 Sp. 1188 B/C

⇒ in Epiphania domini

② = Paulus Die. hom. 50

P.L. 95 Sp. 1188 C/D

⇒ infra Octavam Epiphaniae

PL. 65, 732-7 PL. 57 299

Tempus Christi 13. Jan.

→ Octava Epiphaniae

Haimo Hom. 15, PL. 118, Sp. 114:

Annum regi coronati &c. Omnia enim haec sancta fides veracter Christo offert ~~dese~~ deferit, dum unum credendique verum Deum, verum regem, unumque luminum credit

---

Ps. Maximus v. Turin PL. 57, (Homilia 35,)
Sp. 299 C
– 301 A

Inc. Redemptionis hujus auctor aeternus, omnipotens dus ...

Fulgentius v. Ruspe Sermo IV PL. 65, (8–11,)
Sp. 736 B – 737 B.

Schluß: ... desiderium nostrum Per.

deuana uita conuersatione
ne traditionis. sed pruoso san
quasi agni incontaminati
culati ihu xpi. Et in uoca
iohannes apis. ait hoc euan
qui nos lauit et lauat
peccata nra in sanguine suo.
ui aut lauit nos a peccatis nris
ine suo. qndo sanguis
cis in cruce profluit. qndo
er mirram myrrhe et sacris
nis illius baptismatis ab
e. uerū etiā cotidie ablut pec
mundi. lauatq; nos a peccatis
otidianis in sanguine suo. cū
e beate passionis altaria
ria replicat. cū panis et uinu
ura in sacramentū carnis et
uinis ineffabili sps sctifica

sedm ordinē melchisedech. Sequit.
Iohannes testimonii phibens de
dnō. huic ingā de quo dixi. post
me uenit ur qui ante me factus est.
quia prior me erat. Post me uenit
ur. post me natus est. immundo
post me predicare incepit mundo.
qui ante me factus est. qui me p
tia maiestatis tantū qntū
Licet post apparuit
qui prior me erat.
erat uerbu. uerbū erat
apud dm. et dns erat uerbū. Post
me uenit ur tpe humane pna
tus. non quo iohannes posterior e
sed lege. Qui ante me factus est.
primatū regie potestatis quo etiā
angelus psidet unusquisq;. Quia prior
me erat gre nitate diuine maiest

Magi ergo uenerūt de oriente in
unū. eundēq; dnm hominē cog
nouerunt. Deniq; adorantes
obtulerunt. ita agnoscē qd credi
derunt. Refert enī euangelista.
Quia intrantes domū inuenerunt
puerū cū matre ei. ipsi
dentes adorauerunt eū. Et apas
thesauris suis obtulerunt ei mu
aurū dns. et myrrhā. Per
thus munerū genera. diuino
et regia potestas. humana mor
talitas intimat. Thus enī ad sacri
ficiū. aurū patriet adtributū. myr
ra ad sepulturā ptinet mortuoz.
O mīa hec sēa fides xpō uerace offer
re nō desinit. diu unū eundēq; ue
rū dm. uerū regē. uerūq; hom

munerib; co
qui nitit xp
dere. cū iudi
et alia homu
tade mune
Iong diuida
nitur diuisu
quip pcm
honorat.
qui nūu
care natur
ustorūmu
unā natur
Ilos ttiq; dil
indubitan
lus se cogn

Dresden HStA, Lb 316

SÄCHSISCHES
HAUPTSTAATSARCHIV
-BILDSTELLE-
01097 Dresden, Archivstr. 14
Postanschrift:
01074 Dresden, Postf. 100 450

DE EODE
DIE.

IN FERIA IBDOMADA.

IN

S. IOH

DE PRI. DIE ADIEM

SÄCHSISCHES
HAUPTSTAATSARCHIV
-BILDSTELLE-
01097 Dresden, Archivstr. 14
Postanschrift:
01074 Dresden, Postf. 100 450

uiciorum sordib⁹ carnam· ℣ quẽ cũ
Ill ũm uenerit paraclitus spiritus ueritatis
ille arguet mundum de pẽcãto & de
iustitia & de iudicio ãlle luia alleluia ℣
Cãtate domino cãticum nouum cantate
domino omnis terra· att ℣ Post cõmunẽ

Ad festo nobis dñe dsñr· ut phẽ
que fidelit̃r sumpsimus· & pur
gemur a nocuis· & a periculis om
nibus eruamur· ℣ dñm ℣ Tercies·

Ter⁹ ep̃t⁹ pauli ap̃li· ad tes· sal̃oni
ẽnses uos filii lucis estis· & filii diei
non sumus non sumus noctis· neq; tenebra
rum· Igitur non dormiamus sic
ut & ceteri· sed uigilemus & sobrii
simus· Qui enim dormiunt· nocte dormiunt· Et qui ebrii
sunt· nocte ebrii sunt· Nos aut̃ qui diei sumus· sobrii simus· Induti
loricã fidei & caritatis· & galea
spem salutis· Qm̃ non posuit nos ds
in iram· sed in acquisitionẽ salu
tis p dñm nr̃m· ihm· qui mortuus est
pnobis· Ut siue uigilemus siue
dormiamus· simul cũ illo uiuamus·
Propter quod consolamini inuicẽ·
& edificate alter alterum· sicut &
facitis· In xp̃o ihu· dño nr̃o·

In illo tẽpore· Sc̃dm iohannem·
Dixit dns discipulis suis· Si manse
ritis in me & uerba mea in uobis
manserint· quod cũq; uolueritis
petetis & fiet uobis· In hoc clarifica
tus est pat̃r mꝰ· ut fructũ plurimũ afferatis· & efficiamini mei
discipuli· Sicut dilexit me pat̃r· 74
& ego dilexi uos· manete in dilec
tione mea· Si pr̃cepta mea seruaueritis manebitis in dilectione
mea· sicut & ego patris mei pr̃ce
pta seruaui· & maneo in eius di
lectione· Hec locutus sum uobis·
ut gaudium meum in uobis sit·
& gaudiũ ur̃m impleatur·

Kmi ep̃t⁹ petri ap̃li· ℣ R· vi·

Hec scribo uobis· ut non peccetis·
Sed si quis peccauerit· aduocatũ
habemus apud patrem· ihm xp̃m
iustum· & ipse est ppiciatio pper
catis nr̃is· Non pr̃is aut̃ tamtũ
sed totius mundi· Et in
hoc scimus· qm̃ cognouimus eum·
si mandata eius obseruemus· Qui
dicit se nosse dñm· & mandata eius
non custodit· mendax est· & ueri
tas in eo non est· Qui aut̃ seruat
uerbũ eius· uere in hoc caritas
dei pfecta est· In hoc scimus· qm̃ in
ipso sumus· Qui dicit se in ipso manere· debet
sicut ille ambulauit· & ipse ambu
lare· Kmi· non mandatũ nouum

Dresden, LSA, L 6 316

SÄCHSISCHES
HAUPTSTAATSARCHIV
-BILDSTELLE-
01097 Dresden, Archivstr. 14
Postanschrift:
01074 Dresden, Postf. 100 450

scribo uobis sed mandatū uetus
quod habuistis ab initio. Mandatū
uetus est uerbū quod audistis ab
initio. Mandatū nouū scribo uobis
quod est uerum & in ipso & in uo
bis. Quia tenebre transierunt. &
lumen uerum iam lucet. In hm
xpm dnm nrm. Sedm iohannē
In illo tēpore. Dixit ihc discipu
lis suis. Filioli adhuc modicū uobis
cum sum. Quęretis me. & sicut
dixi iudeis quo ego uado uos non
potestis uenire. Et uobis dico mo
do. Mandatū nouū do uobis. ut
diligatis inuicē sicut dilexi uos
ut & uos diligatis inuicē. In hoc
cognoscent oēs quia mei discipu
li estis si dilectionē habueri
tis ad inuicem. Dicit ei simon
petrus. Dne quo uadis. Respon
dit ihc. Quo ego uado non pote
stis me modo sequi. sequeris aūt
postea. [illegible]

V Ocem iucunditatis annunciate. Alle
luia. annunciate usq; ad extre
mum terre. Dicite dominus
populum suum. Alleluia. Alle
luia. V tubilate deo omnis terra psalmū
dicite nomini eius. date gloriam laudi eius.

Deus qui omnia creasti perdum. lege
gratie tue populo tuo. ut cognite

Hmū. Et ep̄ta iacobi ap̄li
Estote factores uerbi & non au
ditores tantū fallentes uosmet
ipsos. Quia si quis auditor est
uerbi & non factor. hic cōparā
bitur uiro. Consideranti gnatiū
nativitatis sue in speculo. Consi
derauit enim se & abiit & statim
oblitus est qualis fuerit. Qui
autē pspexerit in lege pfecta
libertatis & permanserit non
auditor obliuiosus factus. sed
factor operis. hic beatus in facto
suo erit. Si quis autē putat se
religiosum esse non refrenans
linguā suam. sed seducens cor
suum huius uana est religio

[redacted]

apud dm & pater hec est immaculata
pupillos & uiduas in tribulatio
ne eorum. Et immaculatum se
custodire ab hoc seculo. Alle luia

Miserere nobis dōm nē misc
rere xpe. Alle luia

V Pictus resurrexit
amorteus. Alleluia non mori
tur secundum inter
nus

Sedm iohannem
In illo tēpore. Dixit ihc discipulis

Dresden. M 51 a, Lb 316

SÄCHSISCHES
HAUPTSTAATSARCHIV
-BILDSTELLE-
01097 Dresden, Archivstr. 14
Postanschrift:
01074 Dresden, Postf. 100 450